

T R E Ś Ć

64 ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY z dnia 28 V 1962 r. w sprawie organizacji roku szkolnego 1962/63. | 65 OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

64

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 28 maja 1962 r. (Nr GM2-2088/62)

w sprawie organizacji roku szkolnego 1962/63

§ 1. Organizację roku szkolnego 1962/63 w podległych Ministrowi Oświaty szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych z wyjątkiem zakładów kształcenia nauczycieli i placówek opiekuńczo-wychowawczych ustala instrukcja stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: **W. Tułodziecki**

Załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 28 maja 1962 r. (Nr GM2-2088/62)

INSTRUKCJA

W SPRAWIE ORGANIZACJI ROKU SZKOLNEGO 1962/63

CZĘŚĆ A

SZKOŁY PODSTAWOWE

I. Założenia ogólne

Rok szkolny 1962/63 stanowi pierwszy etap planowej realizacji założeń organizacyjno-programowych 8-klasowej szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 1962/63 zostaną wprowadzone nowe programy nauczania w klasach I, II i III, w roku szkolnym 1963/64 w klasach IV i V, a w następnych latach kolejno

w klasach VI, VII i VIII. Jeszcze w bieżącym roku szkolnym zostaną ogłoszone nowe programy nauczania dla klas I—IV, a przed końcem roku 1962 nowe programy nauczania dla klas V—VIII.

Stopniową realizację reformy szkoły podstawowej ilustruje tabelka, w której znakiem x oznaczono terminy wprowadzenia nowych programów nauczania szkoły 8-klasowej:

Rok szkolny	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1962/63	x	x	x					
1963/64				x	x			
1964/65						x		
1965/66							x	
1966/67								x

Po przeprowadzeniu reformy szkolnej szkoła podstawowa będzie posiadać w zasadzie tylko dwa poziomy organizacyjne, a mianowicie: szkoły realizujące program klas I—VIII oraz szkoły realizujące program klas I—IV.

Oprócz wymienionych poziomów przewiduje się przejściowe istnienie niewielkiej liczby szkół o 3 nauczycielach realizujących program klas I—IV, I—VI lub I—VIII.

Zajęcia lekcyjne w szkole 8-klasowej z liczbą powyżej 200 uczniów będą organizowane według zasadniczego planu nauczania.

Nauka w tych szkołach będzie się odbywać w 8 oddziałach z 7 i więcej nauczycielami.

Zasadniczy plan nauczania w szkołach 8-klasowych o liczbie uczniów od 101 do 200 o 5 i 6 nauczycielach oraz w szkołach z klasami I—IV i I—VI o liczbie uczniów

Zasadniczy plan nauczania

Przedmiot nauczania	K l a s a								Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Język polski	8	10	9	9	7	7	5	5	60
Język rosyjski	—	—	—	—	3	3	3	2	11
Historia	—	—	—	—	2	2	2	2	8
Wiadomości o społeczeństwie	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Wiadomości o przyrodzie	—	—	2	2	2	—	—	—	6
Biologia	—	—	—	—	—	2	2	2	6
Geografia	—	—	—	2	2	2	2	2	10
Matematyka	5	6	6	6	6	6	5	5	45
Fizyka	—	—	—	—	—	2	3	3	8
Chemia	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Zajęcia praktyczno-techniczne	—	—	2	2	2	2	3	3	16
Wychowanie plastyczne	2	2	1	1	1	1	1	1	8
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Wychowanie fizyczne	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy	—	—	—	—	1	1	1	1	4
Ogółem	18	21	23	25	29	31	33	33	213

Nadobowiązkowo:

Język zachodnioeurop. do wyboru	—	—	—	—	—	3	2	2	7
Chór i zespoły muzyczne	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Przysposobienie sportowe	—	—	—	—	—	—	2	—	2

Uwaga: Nauka rysunku technicznego będzie prowadzona w klasach VII i VIII na lekcjach wychowania plastycznego i zajęć praktyczno-technicznych.

do 100 o 1, 2, 3 i 4 nauczycielach będzie stosowany z odchyleniami, uzasadnionymi względami organizacyjnymi w klasach całkowicie lub częściowo łączonych, przy czym wymiar zajęć lekcyjnych ucznia będzie w zasadzie we wszystkich szkołach jednolity.

Liczba oddziałów w tych szkołach zostanie ustalona w zależności od liczby uczniów.

Zasady organizacyjne i plany nauczania dla tych szkół zostaną ogłoszone oddzielnie.

II. Wytyczne szczegółowe na rok szkolny 1962/63

W związku z podanymi wyżej założeniami ogólnymi ustala się na rok szkolny 1962/63 w zakresie prac nad przygotowaniem warunków do przeprowadzenia reformy szkolnej następujące założenia i zadania:

PLANY NAUCZANIA

W roku szkolnym 1962/63 będą obowiązywać w szkołach podstawowych następujące plany nauczania:

Szkoły o 6, 7 i więcej nauczycielach

Przedmiot	K l a s a						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Język polski	8	9	8	7	7	6	6
Język rosyjski	—	—	—	—	3	3	3
Historia	—	—	—	2	2	3	2/3
Wiadomości o przyrodzie	—	—	2	—	—	—	—
Biologia	—	—	—	2	3/2	2	2
Geografia	—	—	—	2	2/3	2	3/2
Matematyka	5	6	6	6	6	6	5
Fizyka	—	—	—	—	—	3	3
Chemia	—	—	—	—	—	—	2
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	2	2	2	2	2	2
Wychowanie plastyczne	—	1	1	1	1	1	1
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	1	1	1
Wychowanie fizyczne	2	2	2	2	2	2	2
Razem	18	20	22	25	29	31	32
Do dyspozycji wychowawcy klasy	—	—	—	—	1	1	1
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	18	20	22	25	30	32	33
Godzin nauczycielskich	180						

Szkoły o 5 nauczycielach

Przedmiot	K l a s a						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Język polski	8	8	8	7	7	6	6
Język rosyjski	—	—	—	—	3	3	3
Historia	—	—	—	2	2	2	2/3
Wiadomości o przyrodzie	—	—	2	—	—	—	—
Biologia	—	—	—	2	2	2	2
Geografia	—	—	—	2	2	2	3/2
Matematyka	5	5	5	6	6	6	5
Fizyka	—	—	—	—	—	3	3
Chemia	—	—	—	—	—	—	2
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	2	2	2	2	2	2
Wychowanie plastyczne	—	—	—	1	—	1	—
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	1	1	1
Wychowanie fizyczne	1	2	2	2	2	2	2
Razem	17	18	20	25	28	30	32
Do dyspozycji wychowawcy klasy	—	—	—	—	1	1	1
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	17	18	20	25	29	31	33
Godzin nauczycielskich	156						

Szkoły o 4 nauczycielach

Przedmiot	K l a s a						
	I	II	III	IV + V	VI + VII		
Język polski	8	9	9	(3) + 5 + (2)	(2) + 4 + (2)		
Język rosyjski	—	—	—	(3)	3		
Historia	—	—	—	(1) + 1 + (1)	(1) + 2 + (0/1)		
Wiadomości o przyrodzie	—	—	2	(1) + 1 + (2/1)	2		
Biologia	—	—	—	(1) + 1 + (1/2)	(2)		(3/2)
Geografia	—	—	—	(1) + 5 + (1)	(3) + 3 + (2)		
Matematyka	5	6	6	—	(1) + 2 + (1)		
Fizyka	—	—	—	—	(2)		
Chemia	—	—	—	—	—		
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	1	1	1	1		
Wychowanie plastyczne	—	1	1	1	1		
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	1		
Wychowanie fizyczne	1	1	1	2	2		
Razem	17	19	21	25	28	30	31
Do dyspozycji wychowawcy klasy	—	—	—	—	1	1	
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	17	19	21	25	29	31	32
Godzin nauczycielskich	130						

W szkołach, w których liczba uczniów w klasach II i III jest mniejsza niż w klasach IV i V lub VI i VII, należy zastosować w klasach II i III plan nauczania szkoły o 2 nauczycielach z klasami I—IV.

Uzyskane w ten sposób godziny nauczycielskie należy przeznaczyć na osobne nauczanie w klasach IV i V lub VI i VII z tym, że ogólny wymiar godzin nauczycielskich nie może przekroczyć 130 godzin w tygodniu.

W szkołach o małych izbach lekcyjnych dopuszcza się stosowanie dotychczasowego planu nauczania szkoły o 4 nauczycielach — wariant „A”.

Szkoły o 3 nauczycielach

Przedmiot	K l a s a				
	I	II + III	IV + V	VI + VII	
Język polski	8	9	8	(2) + 4 + (1)	
Język rosyjski	—	—	(2)	3	
Historia	—	—	2	3	
Wiadomości o przyrodzie	—	(2)	—	—	
Biologia	—	—	2	2	
Geografia	—	—	2	2	
Matematyka	5	6	6	(1) + 5	
Fizyka	—	—	—	3	
Chemia	—	—	—	(2)	
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	2	1	1	
Wychowanie plastyczne	1	1	1	1	
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	
Wychowanie fizyczne	1	1	1	1	
Razem	17	19 21	24 26	29 29	
Do dyspozycji wychowawcy klasy			1	1	
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	17	19 21	24 27	30 30	
Godzin nauczycielskich			98		

W szkołach o 3 nauczycielach z klasami I—VI obowiązuje w klasach I—V plan nauczania szkoły o 3 nauczycielach, a w klasie VI — zasadniczy plan nauczania.

Szkoły o 2 nauczycielach z klasami I—IV

Przedmiot	K l a s a			
	I	II + III	IV	
Język polski	8	(3) + 7 + (2)	7	
Historia	—	—	2	
Wiadomości o przyrodzie	—	(2)	—	
Biologia	—	—	2	
Geografia	—	—	2	
Matematyka	5	(1) + 5 + (1)	5	
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	1	2	
Wychowanie plastyczne	1	1	1	
Wychowanie muzyczne	1	1	1	
Wychowanie fizyczne	1	1	1	
Godzin ucznia	17	20 21	23	
Godzin nauczycielskich		65		

Szkoły o 2 nauczycielach z klasami I—V

Przedmiot	K l a s a				
	I	II + III	IV + V		
Język polski	8	(1) + 9	8	(2)	
Język rosyjski	—	—	—	—	
Historia	—	—	3	—	
Wiadomości o przyrodzie	—	(2)	—	—	
Biologia	—	—	2	2	
Geografia	—	—	2	2	
Matematyka	5	6	6	—	
Zajęcia praktyczno-techniczne	2	1	1	1	
Wychowanie plastyczne	1	1	1	1	
Wychowanie muzyczne	1	1	1	1	
Wychowanie fizyczne	1	1	1	1	
Razem	17	20 21	25 27		
Do dyspozycji wychowawcy klasy			1		
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	17	20 21	25 28		
Godzin nauczycielskich		67			

Szkoły o jednym nauczycielu

Wariant A dla szkół z liczbą uczniów 30

Przedmiot	K l a s a	
	I + II + IV	III + V
Język polski	7	2 + 5
Język polski w klasach I i II oraz geografia w klasie IV	1	—
Język polski w klasie III oraz historia w klasie IV	—	2
Wiadomości o przyrodzie	—	2
Matematyka	4	1 + 5
Matematyka w klasach I i II oraz geografia w klasie IV	1	—
Zajęcia praktyczno-techniczne	1	—
Wychowanie plastyczne	1	—
Wychowanie muzyczne	1	—
Wychowanie fizyczne	1	—
Godzin ucznia	17 20	21 23
Godzin nauczycielskich	34	

Wariant B dla szkół z liczbą uczniów od 31 do 40

Przedmiot	K l a s a	
	I + II	III + IV
Język polski	8	7
Historia	—	(1)
Wiadomości o przyrodzie	—	2
Biologia	—	—
Geografia	—	(1)
Matematyka	4	4
Zajęcia praktyczno-techniczne	—	2
Wychowanie plastyczne	2	1
Wychowanie muzyczne	1	1
Wychowanie fizyczne	1	1
Ogółem godzin lekcyjnych ucznia	16 16	18 20
Godzin nauczycielskich	36	

ORGANIZACJA NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Programy nauczania dla klas I—IV wraz z uwagami metodycznymi oraz instrukcja programowo-podręcznikowa na rok szkolny 1962/63 dla szkoły podstawowej zostaną ogłoszone oddzielnie.

W zakresie organizacji nauczania i wychowania obowiązują wytyczne przekazane szkołom w instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1960/61 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1960 r. Nr 6, poz. 97) i w instrukcji programowej na rok szkolny 1961/62 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1961 r. Nr 6, poz. 61).

Ministerstwo zaleca ponadto:

Na lekcjach wychowania fizycznego w klasach V—VII należy dokonywać podziału na grupy chłopców i dziewcząt, łącząc oddzielne grupy klas równoległych lub najbliższych tak, aby liczba młodzieży na lekcji wychowania fizycznego nie przekraczała w zasadzie 40, ale nie była mniejsza niż 30.

W szkołach pracujących na dwie lub więcej zmian należy przestrzegać zasady, aby — ze względu na przystosowanie sprzętu szkolnego do wieku dzieci — z tej samej izby korzystały bądź to oddziały tej samej klasy, bądź też klasy (oddziały) najbardziej zbliżone wiekiem uczniów.

SIEĆ I ORGANIZACJA SZKÓŁ

Plan sieci 8-klasowych szkół podstawowych będzie realizowany przez stopniowe przekształcanie istniejącej sieci i organizacji 7-klasowych szkół podstawowych na szkoły

8-klasowe według szczegółowych wytycznych, które zostaną ogłoszone oddzielnie.

W sprawie zmian w sieci i organizacji szkół podstawowych na rok szkolny 1962/63 obowiązują następujące wytyczne:

1. Nowe szkoły można otwierać tylko wówczas, gdy są one przewidziane w sieci szkół 8-klasowych i jeśli będą dla nich zabezpieczone warunki lokalowe.

2. Przystosowując obecną organizację szkół 7-klasowych do planu sieci i organizacji 8-klasowych szkół podstawowych należy kierować się następującymi wytycznymi:

— dodawać 4 nauczycieli tym szkołom o 3 nauczycielach, realizujących program 7 klas, które w planie sieci szkół 8-klasowych są przewidziane jako szkoły 8-klasowe, a obecnie są nadmiernie obciążone (ponad 80 uczniów); podobnie należy postępować w szkołach o 4 i 5 nauczycielach, obciążonych liczbą uczniów przewyższającą obowiązujące obecnie normy organizacyjne, jeśli to obciążenie ma charakter trwały;

— przystąpić do stopniowego obniżania poziomu organizacyjnego szkół o 2 nauczycielach, które w planie sieci szkolnej przewidziane są jako szkoły o 2 nauczycielach z klasami I—IV, jeśli uczniowie kl. V, względnie V, VI i VII tych szkół będą mieli zapewnioną możliwość pobierania nauki w szkołach zbiorczych; podobnie należy postępować ze szkołami o 1 nauczycielu z najwyższą klasą V, VI lub VII.

3. Otwieranie nowych i utrzymywanie istniejących szkolnych punktów filialnych należy oprzeć na następujących wytycznych:

— szkolne punkty filialne mają zapewnić uczniom klas I—IV naukę na miejscu, jeśli droga do szkoły macierzystej jest dla nich zbyt uciążliwa;

— szkolne punkty filialne mogą być tworzone i utrzymywane tylko w granicach obwodów tych szkół o 4 i więcej nauczycielach, które w planie sieci 8-klasowych szkół podstawowych są przewidziane jako szkoły o 6 i więcej nauczycielach;

— szkolne punkty filialne o 1 nauczycielu z liczbą 20—40 uczniów realizują program klas I i II według planu nauczania szkoły o 6 nauczycielach, a szkolne punkty filialne o 2 nauczycielach z liczbą 41 do 60 uczniów realizują program klas I—IV według planu nauczania szkoły o 2 nauczycielach z klasami I—IV.

Zgodnie z tymi wytycznymi wydziały oświaty i kultury (inspektoraty oświaty) zdecydują, które z tych punktów powinny być utrzymywane, które z nich powinny być przekształcone na samodzielne szkoły (o ile takie szkoły są przewidziane w planie sieci 8-klasowych szkół podstawowych), a które z nich należy zlikwidować.

Jednocześnie Ministerstwo Oświaty przypomina, że szkolny punkt filialny jest organiczną częścią szkoły macierzystej i dlatego sprawy wchodzące w zakres działalności administracyjno-gospodarczej, jak również planowania i sprawozdawczości załatwia kierownik szkoły. Kierownik szkoły sprawuje również nadzór pedagogiczny nad pracą nauczycieli w szkolnym punkcie filialnym; kierownik szkoły powierza kierownikowi szkolnego punktu filialnego bezpośrednią opiekę nad majątkiem szkolnym znajdującym się w szkolnym punkcie filialnym oraz upoważnia go do załatwiania bieżących spraw administracyjno-gospodarczych szkolnego punktu filialnego.

4. W roku szkolnym 1962/63 będą obowiązywać w dalszym ciągu dotychczasowe normy obciążenia szkół:

w szkołach o 1 nauczycielu	— do 40 uczniów
„ o 2 nauczycielach	— od 41 do 60 uczniów
„ o 3 „	— od 61 do 80 „
„ o 4 „	— od 81 do 150 „
„ o 5 „	— od 151 do 200 „

W szkołach liczących ponad 200 uczniów przy 7 oddziałach przewiduje się 6 nauczycieli, a przy liczbie oddziałów większej niż 7 (nie licząc oddziałów w szkolnym punkcie filialnym) liczbę nauczycieli ustala się na podstawie ogólnej tygodniowej liczby godzin lekcyjnych według planu nauczania dla szkół o 6 i więcej nauczycielach.

ORGANIZACJA PRACOWNI PRZEDMIOTOWYCH I WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W POMOCE NAUKOWE

Wydziały oświaty i kultury (inspektoraty oświaty) w porozumieniu z kierownikami szkół opracują plany zorganizowania w szkołach 8-klasowych pracowni lub klas-pracowni zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Oświaty.

Na wyposażenie pracowni oraz zaopatrzenie szkół w pomoce naukowe należy wykorzystywać środki budżetowe przeznaczone na ten cel w budżetach szkół; można również przeznaczyć na ten cel środki komitetów rodzicielskich i komitetów opiekuńczych, przy czym zakup pomocy naukowych powinien być dokonywany według wykazu zamieszczonego w wydany osobno wydawnictwie pt. „Podstawowe i minimalne wyposażenie szkoły ogólnokształcącej w pomoce naukowe, narzędzia, materiały i sprzęt szkolny” (PZWS. 1961 r.).

Należy również w wyższym niż dotychczas stopniu organizować wytwarzanie prostych pomocy naukowych przez uczniów na zajęciach praktyczno-technicznych i w kołach zainteresowań; dotyczy to szczególnie pomocy naukowych dla klas I–IV.

SPRAWY FINANSOWE

Wydziały oświaty i kultury (inspektoraty oświaty) oraz kuratoria okręgów szkolnych wprowadzą do projektów preliminarzy budżetowych na rok 1963 odpowiednie środki finansowe na pełną realizację planów nauczania szkoły 8-klasowej w klasach I–V w roku szkolnym 1963/64.

CZĘŚĆ B

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Organizację pracy dydaktyczno-wychowawczej w roku szkolnym 1962/63 w liceach ogólnokształcących należy oprzeć na wytycznych zawartych w instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1960/61 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1960 r. Nr 8, poz. 97) oraz w instrukcji programowej dla szkół ogólnokształcących i zawodowych na rok szkolny 1961/62 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1961 r. Nr 6, poz. 61), z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszej instrukcji.

I. W zakresie planów nauczania, programów i podręczników

Reforma liceum ogólnokształcącego rozpocznie się w roku szkolnym 1963/64; w roku tym zostanie wprowadzony nowy plan i program nauczania do klasy IX, a w latach następnych kolejno do klasy X, XI i XII.

W związku z koniecznością dostosowania w roku szkolnym 1962/63 programu nauczania klasy VIII do programu zreformowanego liceum, zwiększony będzie w tej klasie tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych przeznaczonych na matematykę do 6 godzin (o 1 godzinę) i zmniejszony będzie tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych przeznaczonych na fizykę do 2 godzin (o 1 godzinę).

W pozostałych klasach obowiązuje dotychczasowy plan nauczania.

Wykaz obowiązujących w roku szkolnym 1962/63 podręczników został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty z 1962 r. Nr 1, poz. 6.

II. W zakresie organizacji nauczania i wychowania

W zakresie organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej oprócz dyrektyw podanych w instrukcjach wymienionych na wstępie obowiązują ponadto następujące wytyczne:

1. Na lekcjach zajęć technicznych, prowadzonych w pracowniach szkolnych lub warsztatach szkół zawodowych i zakładów produkcyjnych, liczba uczniów w grupie nie powinna być większa niż 25. Przy podziale oddziału na grupy organizuje się zajęcia według zasady 2 + 2.

2. Na lekcjach języka rosyjskiego i języków zachodnioeuropejskich, przy podziale klasy na dwie grupy, nauka w grupach może być organizowana według zasady 2+2+1 lub 3+3 (dwie oddzielne grupy).

3. Organizując naukę języków obcych w klasie VIII należy stopniowo zmierzać do usunięcia istniejących dysproporcji w zasięgu nauczania poszczególnych języków obcych na terenie każdego województwa. Najbardziej korzystny w klasach VIII liceów ogólnokształcących byłby mniej więcej równomierny zasięg poszczególnych języków zachodnioeuropejskich: angielskiego, francuskiego i niemieckiego.

W szkołach mających odpowiednie warunki można również wprowadzić w ramach nauczania obowiązkowego lub nadobowiązkowego od klasy VIII nauczanie języka hiszpańskiego jako jednego z języków zachodnioeuropejskich.

W szkołach 11-letnich, w których prowadzono dotychczas nauczanie języka zachodnioeuropejskiego od klasy V lub VI, obok języka rosyjskiego, należy utrzymać nauczanie tego języka.

4. Zwiększenie wydatków związane z podziałem klas na grupy według zasad wymienionych w pkt. 1 i 2 oraz wynikające z zaleceń zawartych w pkt. 3 powinno mieścić się w ustalonym budżecie szkoły. W projekcie budżetu szkoły na 1963 r. należy przewidzieć pełne pokrycie wydatków związanych z realizacją tych zadań.

III. W zakresie sieci, organizacji i wyposażenia szkół

SIEĆ I ORGANIZACJA SZKÓŁ

1. Zapewnienie miejsc dla wzrastającej w roku szkolnym 1962/63 ogólnej liczby uczniów wymaga dalszej rozbudowy sieci liceów ogólnokształcących i internatów.

W związku z tym należy zwracać szczególną uwagę na terminowe oddawanie do użytku nowych budynków szkolnych i internatowych oraz na pełne wykorzystanie miejsc w szkołach.

2. W dalszym ciągu należy stopniowo:

- szkołom o jednym ciągu klas licealnych (licea i szkoły 11-letnie) stwarzać warunki umożliwiające zorganizowanie drugiego ciągu równoległych klas licealnych;
- w szkołach 11-letnich o dwu i więcej ciągach równoległych klas licealnych można oddzielać szkołę podstawową od liceum.

W przeprowadzeniu takiej organizacji szkoły należy opierać się na dotychczasowych przepisach.

3. Liczba uczniów w oddziale nie powinna w zasadzie przekraczać 40. Ministerstwo Oświaty zwraca uwagę na konieczność przestrzegania tej normy przy organizowaniu oddziałów.

WYPOSAŻENIE SZKÓŁ

4. Każde liceum ogólnokształcące powinno posiadać odpowiednio urządzone i wyposażone pracownie przedmiotowe: fizyczną, chemiczną, biologiczną i zajęć technicznych. W przypadku, gdy szkoła ma trudności z urządzeniem pracowni w swoim budynku (brak pomieszczeń), należy dążyć do zorganizowania w danej miejscowości pracowni międzyszkolnych, należycie wyposażonych, które mogłyby zaspokajać potrzeby najbliższej położonych szkół. Wskazane jest również korzystanie w większym stopniu z pracowni i warsztatów szkół zawodowych, zwłaszcza w tych przypadkach, gdy szkoły mają trudności z organizowaniem własnych pracowni technicznych.

Środki finansowe, przeznaczone w budżecie szkoły na wyposażenie pracowni oraz zaopatrzenie w pomoce naukowe należy wykorzystywać celowo i oszczędnie. Można również przeznaczać na ten cel fundusze komitetów rodzicielskich i komitetów opiekuńczych. Zakup pomocy naukowych, sprzętu, narzędzi i materiałów powinien być dokonywany według wykazu zamieszczonego w wydawnictwie pt. „Podstawowe i minimalne wyposażenie szkoły ogólnokształcącej w pomoce naukowe, narzędzia, materiały i sprzęt szkolny” (PZWS — 1961).

W większym niż dotychczas stopniu należy również organizować naprawę i wytwarzanie pomocy naukowych przez uczniów na zajęciach technicznych i w kołach zainteresowań.

5. W celu polepszenia warunków higieniczno-sanitarnych w internatach szkolnych oraz dalszej poprawy warunków bytowych wychowanków nie należy dopuszczać do zmniejszania ustalonych dla internatów norm powierzchni przypadającej na jednego wychowanka. Dalszej poprawy wymaga również wyposażenie internatów w sprzęt i urządzenia.

CZĘŚĆ C

SZKOŁY ZAWODOWE

I. Prace nad przygotowaniem reformy szkolnictwa zawodowego

Lata 1962/63—1972/73 będą okresem przygotowania i realizacji reformy szkolnictwa zawodowego, przy czym:

a) w latach 1962/63—1966/67 nastąpi wprowadzenie w życie tych zasad reformy szkolnej, które nie wymagają zmiany ustroju szkół zawodowych;

b) lata 1967/68—1972/73 będą okresem realizacji nowych planów i programów nauczania we wszystkich typach szkół zawodowych.

II. Realizacja planu usług w szkolnictwie zawodowym

Rekrutację uczniów do szkół zawodowych w roku szkolnym 1962/63 należy przeprowadzać kierując się następującymi wytycznymi:

1. Przestrzegać wykonywania planu liczby oddziałów, ustalonego na rok szkolny 1962/63 oraz ustalonych norm liczebności oddziałów. Dokonywanie zmian w zadaniach planowych wyznaczonych szkołom wymaga zgody kuratorów okręgów szkolnych. W międzyzakładowych zasadniczych szkołach zawodowych dla pracujących (młodocianych) klasy I można otwierać w uzasadnionych przypadkach przy liczbie 30 uczniów.

2. Zwrócić szczególną uwagę na wykonanie planu przyjęć na kierunki: górnictwo, hutnictwo, automatyka, elektrotechnika, przemysł budowy maszyn, budownictwo, energetyka, żegluga, chemia, przetwórstwo spożywcze, chłodnictwo, geodezja, mechanik rolniczy, ślusarz maszyn rolniczych, zawody dla potrzeb wsi (ślusarz-kowal itp.) oraz zawody usługowe.

3. Zwrócić większą uwagę na sprawy kształcenia dziewcząt. Obserwuje się niedostateczny udział dziewcząt w szkolnictwie zawodowym na kierunkach technicznych, dlatego też konieczne jest — przy utrzymaniu liczby przyjęć do tradycyjnych specjalności żeńskich na dotychczasowym poziomie — zwiększenie liczby dziewcząt przyjmowanych na kierunki: elektryczny, telekomunikacyjny i teletechniczny.

Należy również organizować dla dziewcząt 5-letnie technika budowlane dla potrzeb gospodarki komunalnej w zakresie remontów i konserwacji budynków, gazownictwa, pralnictwa itp.

4. Zapewnić przede wszystkim kształcenie kadr dla powstających lub rozbudowywanych nowych rejonów wielkich inwestycji przemysłowych, jak: Tarnobrzeg, Konin, Płock, Puławy, Turoszów, Nowa Huta i dążyć do stworzenia w tych rejonach sieci szkół zawodowych zabezpieczających planowany dopływ kadr.

5. Dążyć do objęcia doksztalcaniem zawodowym wszystkich młodocianych zatrudnionych w zakładach pracy na terenie danego województwa.

Dla realizacji tego zadania należy:

a) rozbudowywać sieć szkół przyzakładowych i międzyzakładowych;

b) przed podjęciem decyzji o uruchomieniu szkoły przyzakładowej dokonywać oceny bazy materialno-technicznej projektowanej szkoły i wymagać od zakładów pracy zabezpieczenia odpowiedniej powierzchni lokalowej i wyposażenia szkoły w niezbędny sprzęt i pomoce naukowe oraz podejmować starania, aby zakłady pracy zwiększyły wysiłki w zakresie dostarczania lokali dla własnych szkół mieszczących się obecnie w innych budynkach;

c) rozbudowywać sieć turnusowych ośrodków doksztalcania zawodowego (5-tygodniowych) dla uczniów międzyzakładowych szkół wielozawodowych.

6. Do szkół kształcących w zawodach masowych należy przede wszystkim przyjmować młodzież miejscową lub z najbliższego rejonu, ograniczając jednocześnie przyjmowanie kandydatów z terenów, które posiadają szkoły tego samego typu oraz kandydatów z rejonów, które mają trudności z wykonaniem pełnego planu przyjęć uczniów. Do szkół kształcących młodzież w zawodach unikalnych należy przyjmować przede wszystkim kandydatów z województw mających możliwości zatrudnienia absolwentów tych szkół.

7. Nie należy dopuszczać do organizowania nadmiernej — nie wynikającej z potrzeby — liczby oddziałów bardziej popularnych kierunków kształcenia kosztem niewykonania planu przyjęć na kierunki mniej atrakcyjne, a konieczne ze względu na ogólne potrzeby gospodarki narodowej.

8. Przy przyjmowaniu kandydatów do szkół zawodowych należy wykorzystać w większym stopniu pomoc poradni psychologicznych szkolnictwa zawodowego.

III. Baza materialno-szkoleniowa

W celu zapewnienia miejsc dla wzrastającej liczby uczniów przyjmowanych do szkół zawodowych oraz poprawy warunków nauki teoretycznej i praktycznej należy:

a) dopilnować oddawania inwestycji szkolnych w ustalonych terminach,

b) gospodarować pomieszczeniami szkół i innych placówek oświatowych w sposób zapewniający pełne wykorzystanie i równomierne obciążenie lokali,

c) organizować tam, gdzie to konieczne, naukę na dwie zmiany,

d) łączyć równolegle oddziały tej samej specjalności zawodowej w jeden oddział oraz równolegle oddziały o różnych specjalnościach w jeden zespół na naukę tych przed-

miotów, których nauczanie odbywa się według tych samych programów; oddział nie powinien w zasadzie liczyć więcej niż 40—45 uczniów,

e) układać plany zajęć tak, aby — zwłaszcza w warsztatach szkolnych — były wykorzystane wszystkie dni pracy w tygodniu,

f) bardziej racjonalnie rozmieszczać stanowiska pracy w halach warsztatowych a nadając się do tego celu pomieszczenia administracyjne i pomocnicze nie w pełni wykorzystywane przekształcać na pomieszczenia szkoleniowo-produkcyjne,

g) organizować w szerszym zakresie praktyczną naukę uczniów szkół zawodowych w zakładach pracy, gwarantujących właściwy poziom szkolenia,

h) wykorzystywać dla pracy szkoleniowej pracownię i laboratorium przyzakładowe,

i) tworzyć pracownię i laboratoria międzyszkolne.

IV. Sprawność kształcenia w szkołach zawodowych

Mimo wydatnego wzrostu sprawności nauczania w szkołach zawodowych młodzieżowych nie jest ona jeszcze zadowalająca i wymaga stałej troski i wysiłku ze strony rad pedagogicznych w kierunku dalszego polepszenia wyników nauczania.

Zasadnicze szkoły zawodowe powinny dążyć do stałego zmniejszania odpyły uczniów. Należy wzmocnić wysiłki zmierzające do polepszenia pracy szkoły z uczniami, aby w przedmiotach teoretycznych zawodowych i ogólnokształcących osiągnąć jak najwyższą sprawność kształcenia przez: wnikliwe analizowanie niepowodzeń poszczególnych uczniów w nauce, udzielanie pomocy uczniom w ich trudnościach, ściśle współpracę szkoły, ośrodka metodycznego, poradni psychologicznej szkolnictwa zawodowego i opieki domowej ucznia. Zasadnicze szkoły przyzakładowe i międzyzakładowe powinny współpracować w tym zakresie z zakładem zatrudniającym ucznia.

V. Sprawy programowe

NOMENKLATURA SPECJALNOŚCI I ZAWODÓW

1. W roku szkolnym 1962/63 obowiązuje nomenklatura specjalności i zawodów podana w zarządzeniu Ministra Oświaty z dnia 22 września 1961 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 12, poz. 160). W okresie przejściowym, tj. do roku szkolnego 1966/67, w miarę potrzeb wynikających z postępu techniki, powstawania nowych procesów wytwórczych lub zmiany dotychczasowych procesów może być organizowane szkolenie w zakresie nowych zawodów i specjalności za uprzednią zgodą Ministerstwa Oświaty. W szczególności powinny być uwzględnione zadania wynikające z uchwały X Plenum KC PZPR.

PLANY NAUCZANIA

2. Zgodnie z pismem z dnia 6 marca 1962 r. (Nr SZ 2—12a/62) w roku szkolnym 1962/63 zmienia się terminy wprowadzenia nowych planów nauczania ustalone w instrukcji programowej na rok szkolny 1961/62.

Zasadnicze szkoły zawodowe

Plany nauczania opracowane w roku 1961, które obowiązywały w roku szkolnym 1961/62 tylko w klasach I, będą stosowane w roku szkolnym 1962/63 w klasach I i II. Nauka w klasach III będzie prowadzona w roku szkolnym 1962/63 według dawnych planów nauczania. Odnosi się to do ZSZ dla młodzieży niepracującej i do ZSZ dla młodocianych pracujących (przyzakładowych i międzyzakładowych).

W szkołach rzemiosł budowlanych nowe plany nauczania obowiązują w roku szkolnym 1962/63 w klasach I, II i III. Dla zawodów, których nowe plany nauczania mają podane inne terminy wprowadzenia ich w życie, utrzymuje się terminy ustalone w tych planach nauczania.

Technika młodzieżowe 5-letnie

Plany nauczania obowiązujące w roku szkolnym 1961/62 w klasach I, II będą stosowane w roku szkolnym 1962/63 w klasach I, II i III. Nauka w klasach IV i V będzie prowadzona według dawnych planów nauczania.

Dla specjalności, których nowe plany nauczania mają podane inne terminy wprowadzenia ich w życie, utrzymuje się terminy ustalone w tych planach nauczania.

Technika młodzieżowe 3-letnie na podbudowie ZSZ

W technikach tych nowe plany nauczania wchodzić w życie w terminach ustalonych w tych planach nauczania.

3. Sposób stosowania programów przedmiotów zawodowych i zajęć praktycznych w roku szkolnym 1962/63 w ZSZ i technikach ustalają wskazówki programowe odrębne w zasadzie dla każdej grupy zawodowej. Wskazówki te, przeznaczone dla szkół zawodowych, ukażą się przed zakończeniem roku szkolnego 1961/62.

PODRĘCZNIKI DLA SZKÓŁ ZAWODOWYCH

4. Podręczniki i książki pomocnicze obowiązujące w szkołach zawodowych w roku szkolnym 1962/63 podane są w „Wykazie podręczników dla szkół zawodowych na rok szkolny 1962/63”, który został rozesłany do kuratoriów okręgów szkolnych i szkół. Wymienione w tym wykazie podręczniki dla ZSZ należy stosować również w ZSZ dla młodocianych pracujących.

Ponadto wykaz podręczników do przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty z 1962 r. Nr 3, poz. 27.

Zaopatrzenie szkół zawodowych w podręczniki i książki pomocnicze do przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących będzie się odbywać zgodnie z pismem Ministerstwa Oświaty z dnia 6 stycznia 1962 r. (Nr GM 1-5420/61) w sprawie zaopatrzenia szkół zawodowych w podręczniki, stanowiącym załącznik do wymienionego „Wykazu” oraz zgodnie z okólnikiem Ministra Oświaty Nr 3 z dnia 22 marca 1962 r. (Nr PF 7-80/15/62) w sprawie zaopatrywania uczniów w podręczniki szkolne na rok szkolny 1962/63.

PLANY I PROGRAMY NAUCZANIA W ZASADNICZYCH SZKOŁACH ZAWODOWYCH DLA MŁODOCIANYCH PRACUJĄCYCH (MIĘDZYzakładowych)

5. W roku szkolnym 1962/63 obowiązują w klasach I i II plany nauczania, stanowiące załączniki do instrukcji z dnia 20 kwietnia 1961 r. (P2-Z/Doksz.) w sprawie stosowania od 1 września 1961 r. planów i programów nauczania w zasadniczych szkołach zawodowych międzyzakładowych. W zawodzie sprzedawca naukę w klasie I i II należy w roku szkolnym 1962/63 oprzeć na nowym planie z dnia 12 lutego 1962 r. (Nr P2-Z-5/62).

W celu uproszczenia trybu postępowania przy zatwierdzaniu planów nauczania dla ośrodków dokształcania zawodowego oraz przy opracowywaniu materiałów nauczania dla tych ośrodków (dwuturnusowych — 5-tygodniowych) ustala się, co następuje:

a) plany nauczania przedmiotów zawodowych (grupy B), opracowane przez ośrodki dla klas II i III oddziałów jednozawodowych lub jednobranżowych, zatwierdzają kuratoria okręgów szkolnych. W planach tych należy uwzględnić przedmioty zawodowe występujące w odpowiednim planie szkoły dokształcającej, a w braku takiego w planie obowiązującym w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży niepracującej;

b) materiał nauczania dla każdego przedmiotu grupy B dostosowany do wymiarów godzin ustalonych w planie nauczania, opracowują ośrodki dokształcania zawodowego przy współpracy okręgowych ośrodków metodycznych. Podstawę do opracowania tych materiałów stanowią programy przedmiotów zawodowych obowiązujące w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży niepracującej. Materiały te nie wymagają zatwierdzenia przez Ministerstwo Oświaty. W związku z tym zostanie uchylone postanowienie pkt. 15 zawarte w instrukcji z dnia 12 lipca 1960 r. w sprawie ośrodków dokształcania zawodowego (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 180).

ZAGADNIENIA POSTĘPU TECHNICZNEGO W PROGRAMACH NAUCZANIA

6. Postęp techniczny powoduje zmiany w metodach pracy zawodowej robotników i techników, wymagających zmian w szkoleniu zawodowym tych pracowników. W związku z tym konieczne jest systematyczne aktualizowanie przez nauczycieli materiału nauczania programów przedmiotów zawodowych, a zwłaszcza przedmiotów specjalistycznych.

Zadania te szkoły będą realizować przy współpracy z zakładami przemysłowymi i sekcjami zawodowymi okręgowych ośrodków metodycznych.

Zakres zmian, jakie może szkoła wprowadzić do programów nauczania podaje instrukcja programowa na rok szkolny 1961/62 w rozdziale III, ust. 2, pkt c) oraz ust. 3.

WNIOSKI KURATORIÓW OKRĘGÓW SZKOLNYCH W SPRAWACH PROGRAMOWYCH

7. Zgodnie z § 2 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 22 września 1961 r. w sprawie nomenklatury zawodów i specjalności (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 12, poz. 160) Ministerstwo Oświaty może zezwolić na organizowanie nauczania w zawodach (specjalnościach) nie objętych obowiązującą nomenklaturą.

Wnioski kuratoriów w tych sprawach powinny być kierowane do Ministerstwa Oświaty najpóźniej do dnia 1 lutego każdego roku, jeżeli rozpoczęcie nauki w tym zawodzie ma nastąpić od 1 września.

VI. Praca dydaktyczno-wychowawcza

W roku szkolnym 1962/63 oraz w następnych latach należy systematycznie umacniać socjalistyczny kierunek w pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły, wzmacniać więź szkoły z życiem, z budownictwem socjalistycznym w naszym kraju oraz pogłębiać współpracę szkół z zakładami pracy.

Zadania w zakresie polepszenia wyników nauczania i wychowania należy realizować przez:

1) dobór i odpowiednią interpretację treści programowych;

2) aktualizowanie treści nauczania, uwzględnianie najnowszych osiągnięć w dziedzinie nauki i techniki oraz omawianie aktualnych zjawisk społecznych i gospodarczych przy wykorzystaniu do tego celu m. in. prasy, radia, telewizji i wydawnictw czasopism technicznych i gospodarczych, wystaw, konkursów itp.;

3) wdrażanie młodzieży do systematycznej i zorganizowanej pracy fizycznej i umysłowej, do regularnego i punktualnego uczęszczania na zajęcia, gruntownego opanowywania materiału nauczania, sumiennego i dokładnego wykonywania powierzonych zadań oraz przyjętych zobowiązań w pracy społecznej;

4) uwzględnianie w nauczaniu matematyki, fizyki, chemii, biologii, geografii, rysunku, technologii, zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; wiązanie zdobywanych wiadomości z nauką zawodu;

5) położenie nacisku na wzorową i zgodną z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy organizację miejsca pracy i procesu szkoleniowego w warsztatach szkolnych i szkolnych warsztatach fabrycznych, w pracach społecznie użytecznych i w pracach na działkach szkolnych prace te powinny rozwijać i utrzymywać u młodzieży zainteresowania techniczne;

6) pogłębienie wychowania estetycznego. Oddziaływanie w tym kierunku powinno znaleźć wyraz w całej działalności szkoły, a więc w odpowiednim zagospodarowaniu budynku szkolnego, warsztatu, internatu, terenu szkolnego i jego otoczenia oraz w toku pozalekcyjnych prac społecznie użytecznych, jak np. estetyczne malowanie ścian, odświeżanie sprzętu i urządzeń, dekoracji, zagospodarowanie terenu zielenią itp.;

7) podniesienie poziomu higienicznego młodzieży i jej sprawności fizycznej. Oprócz lekcji wychowania fizycznego, które powinny się odbywać w miarę możliwości na świeżym powietrzu, należy w szerokim zakresie stosować odprężające ćwiczenia gimnastyczne śródlekcyjne oraz umożliwić młodzieży przebywanie na powietrzu w czasie przerw międzylekcyjnych. Na prawidłową postawę fizyczną młodzieży powinni zwracać uwagę wszyscy nauczyciele i wychowawcy;

8) zapewnienie organizmom młodzieżowym — ZHP, ZMS, ZMW odpowiednich warunków pracy i rozwoju; okazywanie im stałej pomocy w pracy organizacyjnej i ideowo-wychowawczej wśród młodzieży szkolnej;

9) większe wykorzystanie dla wychowania młodzieży działalności organizacji uczniowskich (samorządu uczniowskiego, spółdzielni uczniowskiej);

10) w działalności wychowawczej szkoły należy zwrócić większą uwagę na rozwijanie w czasie zajęć pozalekcyjnych zainteresowań technicznych i zwiększanie udziału młodzieży w życiu kulturalnym i społecznym szkoły i środowiska oraz wyrabianie aktywnej postawy młodzieży w tym zakresie. Prace w tym kierunku powinny być prowadzone przez:

a) rozwijanie twórczości technicznej uczniów, organizowanie i rozwijanie kółek twórczości technicznej, nawiązywanie kontaktów i współdziałanie z kołami stowarzyszeń naukowotechnicznych zakładów opiekuńczych i innych zakładów pracy oraz z racjonalizatorami tych zakładów, pozyskiwanie stałych opiekunów tych kółek spośród wybitniejszych pracowników inżynierjno-technicznych;

b) prowadzenie kółek przedmiotowych i twórczości kulturalnej;

c) organizowanie licznego udziału uczniów szkół zawodowych w olimpiadach matematycznych, chemicznych i fizycznych, w konkursach (czytelniczych, modelarskich itp.), w odczytach, pokazach filmowych z zakresu określonej problematyki technicznej i gospodarczej;

d) organizowanie wystaw i pokazów będących podsumowaniem dorobku kółek zainteresowań technicznych, przedmiotowych i artystycznych.

W organizowaniu kółek zainteresowań należy przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów i wytycznych;

11) doskonalenie zawodowe i pedagogiczne należy uważać za obowiązek każdego nauczyciela. Każda szkoła zawodowa opracowuje plan doskonalenia zawodowego i pedagogicznego nauczycieli. W doskonaleniu zawodowym nauczycieli z zawodu i przedmiotów zawodowych należy wykorzystywać formy doskonalenia prowadzone przez NOT, PTE i stowarzyszenia branżowe.

VII. Praktyczna nauka zawodu

W zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu obowiązują dotychczasowe przepisy oraz niżej podane wytyczne:

1. Praktyczna nauka zawodu w zakładach pracy może się odbywać albo w warsztacie wydzielonym, albo bezpośrednio w produkcji. Opiekę nad warsztatem wydzielonym sprawuje zakład pracy, przy czym, jeżeli to jest zgodne z programem nauczania, dostarcza ze swego planu produkcyjnego pełny asortyment robót. W przypadkach niezgodności z programem uczniowie wykonują asortymenty produkcji ubocznej.

Szkoły budowlane powinny się ubiegać o wyodrębnienie w przedsiębiorstwach budowlanych robót dla uczniów. Podobnie powinny się ubiegać o wydzielenie robót w przedsiębiorstwach elektryfikacji wsi szkoły, w których występuje specjalność „monter elektryfikacji”.

Nauczanie w procesie produkcji należy organizować wspólnie w brygadach uczniowskich pod kierunkiem instruktora, jeśli uczniowie wspólnie wykonują prace na jednym stanowisku albo na indywidualnych stanowiskach. Jeżeli uczniowie są włączeni do brygad robotniczych, szkoła powinna czuwać nad organizacją i metodami nauczania uczniów.

2. Plan przejścia uczniów przez poszczególne stanowiska powinien być opracowany wspólnie przez specjalistów z zakładu produkcyjnego i przedstawicieli szkoły.

3. W nauczaniu praktycznym prowadzonym w warsztatach szkolnych i zakładach pracy obowiązuje generalna zasada, że produkcja nie jest celem, lecz podstawowym środkiem nauczania i wychowania. Do planu produkcji powinien być wprowadzany taki asortyment, przy wykonaniu którego występują wszystkie operacje przewidziane w programie nauczania zajęć praktycznych. Obok stałej troski o jakość produkcji i jej wartość kształceniową szkoły muszą dążyć do terminowego wykonywania zadań ustalonych planami szkoleniowo-produkcyjnymi (na każdy okres, rok, kwartał, miesiąc).

4. Organizacja zajęć praktycznych w warsztatach szkolnych powinna maksymalnie wykorzystywać istniejący park maszynowy. Kuratoria okręgów szkolnych powinny ustalić dla poszczególnych warsztatów szkolnych:

1) stan obciążenia i wykorzystania uczniowskich stanowisk pracy,

2) możliwości zorganizowania nowych stanowisk pracy w istniejących warsztatach,

3) możliwości rozbudowy istniejących warsztatów szkolnych w ramach posiadanych środków finansowych.

Kuratoria okręgów szkolnych powinny również wykorzystywać wszystkie środki zmierzające do poprawienia i uzupełnienia parku maszynowego i urządzeń warsztatowych, a w szczególności:

— zwrócić uwagę na właściwe wykorzystanie wszystkich posiadanych przez warsztaty maszyn i urządzeń,

— wykorzystać środki finansowe na zakup nowych maszyn i urządzeń.

Ponadto należy w wyższym niż dotychczas stopniu dążyć do organizowania zajęć praktycznych w zakładach pracy w szczególności dla klas starszych. W tym celu należy:

a) znacznie rozszerzyć kontakty z zakładami pracy, zwłaszcza z zakładami bazowymi i opiekuńczymi, kontakty te powinny umożliwić częstsze niż obecnie organizowanie

wycieczek, organizowanie niektórych zajęć teoretycznych bezpośrednio w zakładach pracy przy nowoczesnych urządzeniach, w laboratoriach tych zakładów itp.;

b) dążyć do organizowania wydzielonych zespołów stanowisk, a przede wszystkim wydzielonych warsztatów w zakładach pracy;

c) wykorzystywać dla celów nauczania wydzielone warsztaty szkół przyzakładowych, rozwijać w szerszym zakresie akcję umów o praktyczną naukę zawodu między szkołami a zakładami pracy.

5. W zakresie organizacji i dokumentacji warsztatów szkół metalowych i drzewnych należy stosować przepisy zawarte w instrukcji z dnia 4 lipca 1960 r. (Nr WS1-Oa/17/60) oraz wytyczne zawarte w piśmie z dnia 10 września 1961 r. (Nr SZ4-63/41/61) skierowanym do kuratorów okręgów szkolnych. Warsztaty szkolne innych branż powinny w zakresie dokumentacji i organizacji stosować przepisy zawarte w piśmie z dnia 9 marca 1957 r. (Nr WS-Oa/5/57) w sprawie uprawnień dyrektorów szkół.

6. W warsztatach szkolnych należy dokonywać podziału uczniów na grupy zależnie od rodzaju prac warsztatowych, stanu wyposażenia technicznego i warunków bhp.

Podział na grupy zatwierdza kuratorium okręgu szkolnego.

7. W zakresie przygotowania technicznego warsztatów należy zwrócić uwagę na:

a) terminowe przeprowadzanie remontów maszyn i urządzeń zgodnie z przepisami zawartymi w instrukcji o systemie remontów planowo-zapobiegawczych,

b) przygotowanie wyposażenia stanowisk pracy dla uczniów,

c) opracowanie planu produkcji dla poszczególnych grup uczniowskich oddzielnie dla każdego nauczyciela zawodu,

d) opracowanie dokumentacji technicznej i warsztatowej,

e) przygotowanie materiałów i surowca dla zapewnienia możliwości prowadzenia zajęć praktycznych.

VIII. Szkoły przysposobienia rolniczego

W zakresie organizacji pracy w szkołach przysposobienia rolniczego należy się stosować do postanowień instrukcji z dnia 20 października 1959 r. (Nr OMD3-Oa/48/59) w sprawie organizacji roku szkolnego 1959/60 w szkołach przysposobienia rolniczego przy uwzględnieniu zmian zawartych w instrukcji z dnia 5 lipca 1960 r. (Nr OMD3-Oa/2/60) oraz w zarządzeniu Ministra Oświaty z dnia 22 maja 1961 r. w sprawie instrukcji programowej dla szkół ogólnokształcących i zawodowych na rok szkolny 1961/62, a ponadto do następujących wytycznych:

1. W roku szkolnym 1962/63 należy zwrócić szczególną uwagę na:

a) stabilizację sieci szkolnej;

b) objęcie nauczaniem w danym rejonie szkolnym w zasadzie wszystkiej młodzieży, która nie uczy się w innych szkołach;

c) konieczność polepszenia frekwencji uczniów i maksymalnego zwiększenia liczebności każdej SPR;

d) zmniejszenie odpadu, podniesienie sprawności szkoły, wyników nauczania i wychowania poprzez zwiększenie dyscypliny pracy w szkole;

e) polepszenie organizacji szkolenia przez wykorzystanie w nauczaniu praktycznym bazy technicznej państwowych gospodarstw rolnych, spółdzielni produkcyjnych, kółek rolniczych i działek szkolnych;

f) organizowanie pracowni przy pełnym wykorzystaniu przyznanych na ten cel kredytów oraz na szersze korzystanie dla celów kształcenia w SPR z wyposażenia przedsiębiorstw i organizacji rolniczych oraz z pomocy innych szkół;

g) powiązanie pracy SPR z działalnością społecznych organizacji rolniczych i młodzieżowych.

Wychowanie młodzieży i oddziaływanie szkoły na środowisko powinno sprzyjać kształtowaniu w świadomości miejscowego społeczeństwa przekonania o wyższości socjalistycznych metod pracy w rolnictwie.

2. Ustala się następujące zasady organizacyjne:

a) liczba uczniów w klasie I powinna liczyć co najmniej 20, a w klasie II co najmniej 15,

b) klasy liczące ponad 40 uczniów mogą być dzielone na 2 oddziały z tym, że liczba uczniów w oddziale nie może być mniejsza niż 25,

c) rok szkolny trwa od listopada do końca października następnego roku i dzieli się na 2 półroczia, z których każde obejmuje 2 okresy.

I okres — od 3 listopada do 31 stycznia następnego roku kalendarzowego,

II okres — od 1 lutego do 30 kwietnia,

III okres — od 2 maja do 30 czerwca,

IV okres — od 1 lipca do 31 października.

W szkołach eksperymentalnych o 10-miesięcznym okresie nauki rok szkolny trwa od 1 września do końca czerwca i dzieli się na 2 półroczia. Czas trwania okresów nauki jest analogiczny, jak w zasadniczych szkołach zawodowych.

3. Podręczniki i książki pomocnicze obowiązujące w roku szkolnym 1962/63 podane są w „Wykazie podręczników dla szkół zawodowych na rok szkolny 1962/63”.

IX. Szkoły zawodowe dla pracujących dorosłych

Praca szkół zawodowych dla pracujących dorosłych powinna się opierać na ogólnych wytycznych tej instrukcji oraz na następujących zaleceniach:

1. W roku szkolnym 1962/63 należy organizować:
a) zasadnicze szkoły zawodowe dla pracujących dorosłych,
b) technika (wydziały) dla pracujących (wieczorowe i zaoczne) na podbudowie zasadniczych szkół zawodowych.

2. Dopuszcza się możliwość łączenia wydziałów dla pracujących tego samego kierunku szkolenia z technikami (wydziałami) zaocznymi w samodzielne technika dla pracujących w tych przypadkach, gdy względy natury organizacyjnej i dydaktycznej przemawiają za koniecznością podporządkowania ich jednemu kierownictwu.

3. Kuratoria okręgów szkolnych dopilnują, aby ustalone plany przyjęć kandydatów do szkół zawodowych dla pracujących zostały w pełni wykonane. W szczególności należy wykonać plan przyjęć do szkół zawodowych dla pracujących o kierunkach: chemicznym, energetycznym, górniczym, mechanicznym, budowlanym, komunikacyjnym, drzewnym, spożywczym, ekonomicznym — ze względu na duże zapotrzebowanie na absolwentów szkół.

4. W celu podniesienia wyników nauczania w szkołach dla pracujących należy:

a) stosować w szkołach dla pracujących metody nauczania uwzględniające potrzeby i zainteresowania człowieka dorosłego;
b) wdrażać uczniów do samodzielnej pracy z podręcznikiem;
c) udzielać uczniom porad w zakresie techniki pracy umysłowej;
d) utrzymywać bezpośredni kontakt z zakładami pracy w celu polepszenia form pomocy zakładu dla uczniów;
e) omawiać na posiedzeniach rad pedagogicznych przychwyty odpadu i odsiewu oraz stosowane metody nauczania i podejmować środki zaradcze.

5. Organizację pracy dydaktycznej w szkołach zawodowych dla pracujących w zakresie programów nauczania należy oprzeć na instrukcji programowej na rok szkolny 1961/62. Ponadto obowiązują następujące wytyczne:

a) plany nauczania wprowadzone w roku szkolnym 1958/59 w technikach dla pracujących i zaocznych obowiązują od 1 września 1962 r. w klasach od I do V i semestrach od I do IX techników przemysłowych, a od lutego 1963 r. również semestrach X techników zaocznych przemysłowych.

W technikach zaocznych, które prowadziły w semestrze wiosennym 1962 r. semestr IX, nowe plany nauczania obowiązują od 1 września 1962 r. w semestrach X. W technikach łączności dla pracujących (wieczorowych i zaocznych) obowiązują od 1 września 1962 r. nowe plany nauczania w klasach od I do IV (semestrach od I do VII, a od lutego 1963 r. w semestrach VIII);

b) nauczanie przedmiotów ogólnokształcących w technicach dla pracujących

— 5-letnich na podbudowie 7 klas szkoły podstawowej,
— 3-letnich na podbudowie 9 klas szkoły ogólnokształcącej,

— 3-letnich na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej — należy oprzeć na instrukcji z dnia 18 września 1961 r. w sprawie nauczania przedmiotów ogólnokształcących w technikach zawodowych dla pracujących (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 12, poz. 164).

X. Sprawy organizacyjne i gospodarcze

PLANOWANIE PRACY SZKOŁY

1. Tygodniowy plan (rozkład) zajęć powinien być opracowany w sposób zapewniający możliwie najlepszą wydajność pracy umysłowej ucznia i nauczyciela. Przy opracowaniu tego planu należy uwzględnić zarówno zasady hi-

gieny pracy umysłowej, jak i zasady dydaktyki. Stały rozkład zajęć powinien być wprowadzony najpóźniej 10 września.

2. Przy opracowywaniu organizacji roku szkolnego dyrektorzy szkół powinni zwrócić uwagę na właściwe i oszczędne gospodarowanie etatami i godzinami.

Przedmioty nauczania powinny być przydzielane nauczycielom zgodnie z ich kwalifikacjami. Należy unikać dopelniania etatu różnorodnymi zajęciami oraz dzielenia niewielkiej liczby godzin nauczania poszczególnych przedmiotów między kilku nauczycieli.

3. W czasie hospitacji zajęć w szkole szczególną uwagę należy zwrócić na systematyczne i gruntowne przygotowanie każdej lekcji przez nauczyciela. Spostrzeżenia z hospitacji powinny być omawiane na posiedzeniach rady pedagogicznej.

4. We wszystkich szkołach należy ściśle przestrzegać przepisów zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 5 lutego 1959 r. w sprawie zabezpieczenia właściwej organizacji pracy w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 2), a w szczególności postanowień § 7, ust. 2, w myśl którego jedynie władza szkolna może udzielać zwolnień z pracy dla wzięcia udziału w zajęciach organizowanych przez inne władze lub organizacje społeczne.

PODZIAŁ ODDZIAŁÓW NA GRUPY

5. Na lekcjach przedmiotów zawodowych i związanych z zawodem, w których nauczanie opiera się na doświadczeniach i pracach laboratoryjnych oraz rysunku technicznym, w przypadkach posiadania odpowiednio przygotowanych i wyposażonych pracowni (sal rysunkowych), można stosować podział uczniów na dwie grupy, przy czym grupa nie może liczyć mniej niż 18 uczniów. Nie dotyczy to zajęć warsztatowych. Przy nauczaniu języka rosyjskiego i języków zachodnioeuropejskich można stosować podział na grupy, jeśli grupy liczą co najmniej po 18 uczniów. Podział na grupy, o których mowa wyżej zatwierdza kuratorium okręgu szkolnego, uwzględniając możliwości kadrowe i finansowe szkoły.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

6. Z uwagi na szczególne znaczenie bhp w gospodarce socjalistycznej należy:

a) przy ustalaniu arkuszy organizacyjnych nowego roku szkolnego oraz przydzielaniu czynności nauczycielom zawodu zapewnić właściwy nadzór nad zajęciami praktycznymi uczniów w warsztatach szkolnych, zgodnie z pismem Ministerstwa Oświaty z dnia 17 lipca 1961 r. (Nr SZ4-62b/27/61);

b) wzmocnić nadzór nad młodzieżą w czasie zajęć szkolniewo-produkcyjnych;

c) wymagać od uczniów stosowania racjonalnych i bezpiecznych metod pracy oraz przepisów dotyczących bhp. Ponadto obowiązują zalecenia podane w zarządzeniu Ministra Oświaty z dnia 30 lipca 1958 r. w sprawie zapobiegania wypadkom w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 9, poz. 120) oraz w piśmie Ministerstwa Oświaty z dnia 19 września 1961 r. (Nr SZ4-62b/33/61) w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w konstrukcji i produkcji obrabiarek i innych maszyn i urządzeń w warsztatach szkolnych.

INTERNATY

7. Dyrektorzy szkół oraz kuratoria okręgów szkolnych zwrócić uwagę na:

a) uzupełnienie wyposażenia i wykonanie remontów internatów i zabezpieczają na ten cel odpowiednie kredyty;
b) zapewnienie opieki wychowawczej nad młodzieżą przebywającą na stancjach.

Dyrektor szkoły (kierownik bursy) powinien:

a) troszczyć się o obsadzenie kadry internatowej pracownikami o odpowiednich kwalifikacjach; pracownikom młodych i nie posiadających wymaganych kwalifikacji należy przeszkolić na kursach wakacyjnych,

b) dążyć do zapewnienia w internacie posiłków odpowiadających wymogom racjonalnego żywienia tak pod względem kalorycznym jak i urozmaicenia jadłospisu,

c) dopilnować okresowych badań lekarskich uczniów i personelu.

W organizacji pracy w internacie należy przestrzegać postanowień okólnika Nr 13 z dnia 27 lutego 1960 r. w sprawie polepszenia wyżywienia i organizacji pracy w internatach (bursach szkół) podległych Ministrowi Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 4, poz. 54).

XI. Współpraca szkół**WSPÓLPRACA MIĘDZY SZKOŁAMI**

1. Duże korzyści w pracy dydaktyczno-wychowawczej może dać właściwie zorganizowana współpraca między szkołami; współpraca ta powinna się przejawiać:

- a) w wymianie doświadczeń pedagogicznych i wzajemnym udzielaniu sobie pomocy organizacyjnej i metodycznej,
- b) we współpracy w zakresie prac pozalekcyjnych, imprez kulturalnych i sportowych, wspólnych wycieczek itp.,
- c) we współpracy kół rodzicielskich oraz przyszłolnych rad opiekunów.

Współpracy tej sprzyjać będzie opieka nad szkołami ze strony rad narodowych, związków zawodowych i organizacji społecznych.

Ważną sprawą dla wyników nauczania i wychowania, dla inicjatywy uczniów w zakresie dalszego kształcenia i doskonalenia się, jest świadomość uczniów o roli szkoły, do której uczęszczają i możliwościach jakie ona przed nimi otwiera.

SZKOŁA ZAWODOWA W ŚRODOWISKU

2. Każda szkoła powinna uczestniczyć w dostępnym sobie zakresie w pracach dokonywanych w bliskim jej regionie oraz w różnych przejawach życia tego regionu. Młodzież odbywająca naukę i praktykę w zakładach pracy powinna brać udział w pracach społecznie użytecznych i imprezach kulturalnych zakładu, a klasy ostatnie w zebraniach produkcyjnych załogi. Bez względu na kierunek zawodowy szkoły powinny interesować się różnymi działami pracy w regionie: przemysłem, rolnictwem i usługami. Każda szkoła powinna się zaznajamiać z życiem społecznym regionu: z pracą rad narodowych, organizacji spółdzielczych i społecznych, z placówkami opieki społecznej i kultury. Uwzględnienie zagadnień regionu w pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły i uczestnictwo w życiu tego regionu powinno mieć na celu praktyczne zbliżenie młodzieży do życia gospodarczego i kulturalnego, do budownictwa socjalistycznego i przyczyniać się do wychowania uczniów na aktywnych uczestników tego budownictwa w naszym kraju.

CZĘŚĆ D**SZKOŁY OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA PRACUJĄCYCH I POZASZKOLNA OŚWIATA DOROSŁYCH****I. Wytyczne w sprawie szkolnictwa dla pracujących**

1. Ogólne założenia reformy szkolnej dotyczące przebudowy ustroju szkolnego, kierunku kształcenia i wychowania oraz zakresu nauczania ustalone dla szkolnictwa młodzieżowego obowiązują również w szkolnictwie ogólnokształcącym dla pracujących.

Reforma szkolnictwa ogólnokształcącego dla pracujących zmierzać będzie do:

- a) rozbudowy systemu kształcenia ogólnego dorosłych, zróżnicowania jego form i wprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej,
- b) ściślejszego powiązania programów nauczania z życiem,
- c) pogłębiania pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Zgodnie z postanowieniami ustawy nastąpi przedłużenie czasu nauki w szkole dla pracujących; natomiast w liceum ogólnokształcącym dla pracujących zostanie zachowany czteroletni okres nauki.

Realizacja reformy szkolnictwa ogólnokształcącego dla pracujących rozpocznie się w roku szkolnym 1964/65. Założenia organizacyjno-programowe reformy szkolnictwa dla pracujących zostaną ogłoszone oddzielnie.

2. W roku szkolnym 1962/63 oraz w roku następnym zostaje zachowana dotychczasowa struktura organizacyjna szkół dla pracujących, kursów ogólnokształcących oraz liceów dla pracujących i korespondencyjnych.

Wprowadzenie odmiennych zasad organizacyjnych wymaga zgody Ministerstwa Oświaty.

Wnioski w tych sprawach powinny być nadsyłane za pośrednictwem kuratorów okręgów szkolnych do Ministerstwa Oświaty w terminie do dnia 15 sierpnia 1962 r., a w latach następnych w terminie do 15 maja.

3. W zakresie organizacji pracy dydaktycznej i wychowawczej obowiązują wytyczne zawarte w instrukcji o organizacji roku szkolnego 1960/61 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1960 r. Nr 6, poz. 97) i instrukcji programowej dla szkół ogólnokształcących i zawodowych na rok szkolny 1961/62 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1961 r., Nr 6, poz. 61).

Poza tym do szkół podstawowych dla pracujących odnosi się wskazówki dydaktyczno-wychowawcze zamieszczone w cz. A instrukcji o organizacji roku szkolnego 1962/63 w szkolnictwie podstawowym.

4. W roku szkolnym 1962/63 zostaną wprowadzone na okres przejściowy dalsze zmiany w programach nauczania szkół i liceów dla pracujących.

Instrukcja programowa dla szkolnictwa ogólnokształcącego dla pracujących na rok szkolny 1962/63 zostanie wydana oddzielnie.

5. W szkołach dla pracujących, na kursach ogólnokształcących, w liceach dla pracujących i korespondencyjnych stosuje się podręczniki obowiązujące w szkołach dla pracujących.

Wykaz obowiązujących w roku szkolnym 1962/63 podręczników ogłoszony został w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty z 1962 r. Nr 1, poz. 6.

Podręczniki przeznaczone wyłącznie dla szkół, kursów, liceów dla pracujących nie są objęte systemem zamkniętej sprzedaży.

6. W szkołach dla pracujących i placówkach oświaty dorosłych podległych Ministerstwu Oświaty można stosować jedynie druki zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty dla tych szkół i placówek.

Pełny wykaz zatwierdzonych druków i świadectw szkolnych został zamieszczony w Dzienniku Urzędowym Min. Oświaty z 1962 r. Nr 2, poz. 18. Tryb zamawiania formularzy (druków) specjalnych o symbolu „Min. Ośw.” został uregulowany okólnikiem Nr 1 z dnia 11 stycznia 1962 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 2, poz. 17).

II. Wytyczne w sprawie pozaszkolnej oświaty dorosłych

Dla umożliwienia pracującym zdobywania i uzupełniania kwalifikacji ogólnych i zawodowych, dokończenia się oraz dalszego doskonalenia się w związku z postępem badań naukowych i rozwojem techniki, a także dla pełniejszego zaspokojenia ich zainteresowań osobistych, należy w dalszym ciągu organizować i rozwijać następujące formy pozaszkolnej oświaty dorosłych:

- a) uniwersytety robotnicze, ludowe, uniwersytety powszechne w mieście i na wsi, uniwersytety dla rodziców,
- b) kursy przygotowujące pracujących do eksternistycznych egzaminów dojrzałości,
- c) punkty odczytowo-dyskusyjne,
- d) kursy problemowe, zespoły samokształceniowe,
- e) kursy czytelnicze i punkty czytelnictwa indywidualnego,
- f) kursy języka rosyjskiego i języków zachodnioeuropejskich,
- g) kursy praktyczno-zawodowe dla dorosłych: kwalifikacyjne, doskonalące i dla potrzeb osobistych.

Rola kuratoriów okręgów szkolnych i wydziałów oświaty i kultury powinna polegać przede wszystkim na koordynowaniu i wytyczaniu kierunków oraz nadzorowaniu oświatowej działalności organizacji i stowarzyszeń społecznych, z uwzględnieniem prawidłowego rozmieszczenia sieci placówek oświaty dorosłych. Działalność organów administracji szkolnej w zakresie prowadzenia pozaszkolnych form oświaty dorosłych ma charakter uzupełniający.

Kuratoria okręgów szkolnych oraz wydziały oświaty i kultury podejmą realizację perspektywicznego planu rozwoju poszczególnych form pozaszkolnej oświaty dorosłych, uwzględniając zadania wynikające w tym zakresie z uchwały III Zjazdu PZPR, VII i X Plenum KC PZPR i XIII Plenum CRZZ oraz postanowień ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania.

Organy administracji szkolnej zwrócą szczególną uwagę na oszczędną gospodarkę funduszami uzyskanymi na cele oświaty dorosłych.

Wymienione formy oświaty dorosłych należy prowadzić w oparciu o dotychczasowe wytyczne zawarte w instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1960/61 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1960 r. Nr 6, poz. 97) oraz w części III wytycznych Ministerstwa Oświaty z dnia 14 lipca 1960 r. w zakresie oświaty dorosłych na rok szkolny 1960/61 ze zmianami wynikającymi z niniejszej instrukcji.

1. Przy ustalaniu sieci uniwersytetów powszechnych na rok szkolny 1962/63 należy uwzględnić powiaty, w których dotychczas nie były one prowadzone.

Należy zwrócić większą uwagę na rozwój uniwersytetów powszechnych w mieście i na wsi, realizujących jednocześnie kilka kierunków programowych. Szczególną uwagę

należy zwrócić na rozwój tej formy pracy oświatowej w ośrodkach robotniczych, w państwowych gospodarstwach rolnych i spółdzielniach produkcyjnych.

W uniwersytetach powszechnych na wsi, obok wykładów z zagadnień społeczno-politycznych, wykładów i zajęć z dziedziny rolnictwa, hodowli, ogrodnictwa, należy organizować również cykle wykładów z dziedziny spółdzielczości, higieny społecznej, prawa, wychowania dzieci i młodzieży, kultury życia codziennego i rodzinnego.

W szerszym niż dotychczas zakresie należy organizować w porozumieniu z kółkami rolniczymi, kółkami ZMW, GS i innymi zainteresowanymi organizacjami, wykłady i zajęcia z dziedziny mechanizacji rolnictwa, gospodarstwa domowego, prowadzić zespoły przysposobienia rolniczego i spółdzielczego oraz różnego rodzaju kursy praktyczno-techniczne.

W ramach uniwersytetów powszechnych na wsi należy tworzyć wydziały dla młodzieży. W środowiskach wiejskich mogą być organizowane oddzielne młodzieżowe uniwersytety powszechne ZMW, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi wydanyymi w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty.

W planowaniu i organizowaniu pracy w uniwersytetach powszechnych zaleca się wykorzystywać materiały programowe i plany zajęć zawarte w wydawnictwie „Uniwersytet powszechny” — poradnik dla kierowników, organizatorów i wykładowców, PZWS. 1961.

W roku oświatowym 1962/63 na realizację programu w uniwersytetach powszechnych należy przewidzieć co najmniej 80 godzin, a w uniwersytetach o jednym kierunku programowym (np. uniwersytety dla rodziców) — co najmniej 40 godzin, obejmujących wykłady, ćwiczenia i zajęcia seminaryjne.

Uniwersytety powszechne powinny w szerszym niż dotychczas stopniu wykorzystywać nowoczesne środki i pomoce naukowe ułatwiające gruntowne przyswojenie materiału nauczania (telewizor, epidiaskop, radio, film, magnetofon, płyty z nagraniami itp.). Należy również zwrócić większą uwagę na właściwy dobór metod pracy w uniwersytetach, kładąc nacisk na stosowanie metod aktywizujących słuchaczy, wdrażających ich do pracy samokształceniowej (metoda seminaryjna, referatowo-dyskusyjna, laboratoryjna itp.).

W uniwersytetach dla rodziców, oprócz cykli wykładów z dziedziny laicyzacji życia społecznego oraz wybranych zagadnień z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki, socjologii, biologii i higieny, zaleca się organizować specjalne seminaria dla aktywnych komitetów rodzicielskich, wieczory dyskusyjne połączone z wyświetlaniem filmów oświatowych i fabularnych, kursy wiedzy praktycznej, zwiedzanie instytucji oświatowych, społecznych i wychowawczych.

W pracy uniwersytetów dla rodziców należy w szerszym zakresie wykorzystywać inicjatywę kierowników i dyrektorów szkół, komitetów rodzicielskich i opiekuńczych oraz pomoc instrukcyjną Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Towarzystwa Szkoły Świeckiej oraz innych instytucji i organizacji.

Nad uniwersytetami ludowymi bezpośredni nadzór pedagogiczny sprawują wydziały oświaty i kultury, które są zobowiązane zapewnić tym placówkom pomoc instrukcyjno-pedagogiczną.

W celu zapewnienia uniwersytetom ludowym odpowiednich uczestników wydziały oświaty i kultury zachęca nauczycieli do współdziałania z powiatowymi zarządami ZMW w przeprowadzeniu rekrutacji kandydatów do tych placówek.

2. W ostatnich latach niektóre organizacje społeczne, młodzieżowe i stowarzyszenia, a także i niektóre uniwersytety powszechne podjęły akcję organizowania kursów przygotowujących kandydatów do eksternistycznego egzaminu dojrzałości w zakresie liceum ogólnokształcącego lub technikum zawodowego.

Kursy takie nie mogą być traktowane jako nowa forma zdobywania kwalifikacji zawodowych, gdyż do tego celu służą inne drogi przewidziane w systemie szkolnictwa dla pracujących. Stanowią one mogą tylko formę organizowanej pomocy w pracy samokształceniowej nad uzupełnieniem i usystematyzowaniem wiadomości z zakresu technikum bądź liceum ogólnokształcącego, zwłaszcza dla grup pracowników o dużym doświadczeniu i z dobrymi wynikami pracy zawodowej, ale nie posiadających pełnych kwalifikacji wymaganych w zawodzie.

Wytyczne w sprawie organizowania i prowadzenia kursów ogólnokształcących, przygotowujących do egzaminów eksternistycznych w zakresie liceum ogólnokształcącego dla pracujących, stanowiące załącznik do pisma Ministerstwa

z dnia 10 kwietnia 1962 r. (Nr OD1-Os/9/62) obowiązują również w technikum zawodowym dla pracujących.

Zobowiązuje się kuratoria okręgów szkolnych do objęcia kursów tego typu ścisłym nadzorem. Kontrolą należy objąć także sprawy opłat pobieranych od słuchaczy.

3. Kursy problemowe o tematyce społecznej, ogólnokształcącej i technicznej zaleca się organizować dla robotników, rolników, pracowników handlu uspołecznionego, pracowników instytucji spółdzielczych, milicji obywatelskiej, wojska i innych grup zawodowych — w miarę możliwości — oddzielnie dla młodzieży i dorosłych. W programach kursów problemowych należy przede wszystkim uwzględnić problematykę pięcioletniego planu gospodarczego, zagadnienia społeczno-polityczne oraz najnowsze osiągnięcia z zakresu techniki i rolnictwa.

Szczególną opieką należy otoczyć zespoły samokształceniowe i kółka zainteresowań, prowadzone przez instytucje i organizacje społeczne, a przede wszystkim przez ZMS i ZMW, zwłaszcza w tych miejscowościach, w których realizowany jest eksperyment „szkoła ośrodkiem życia kulturalnego młodocianych i dorosłych na wsi”. Prace samokształceniowe w zespołach przysposobienia rolniczego, które są pod opieką nauczycieli, należy organizować zgodnie z zasadami ustalonymi w piśmie Ministerstwa Oświaty z dnia 24 września 1960 r. (Nr OMD2-34/2/60).

Kuratoria okręgów szkolnych i wydziały oświaty i kultury — w porozumieniu z Towarzystwem Rozwoju Ziemi Zachodnich oraz towarzystwami regionalnymi — zwiększą liczbę zespołów języka polskiego dla ludności rodzimej. Na zajęciach tych zespołów należy przyjmować także inne osoby zamieszkujące na danym terenie.

Kursy języka polskiego realizują program wprowadzony zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 21 listopada 1955 r. (Nr OD4-1409/55). Program ten można uzupełnić w miarę potrzeby wybranymi zagadnieniami z zakresu wiedzy praktycznej.

W zespołach organizowanych na terenie Warmii i Mazur należy stosować podręcznik „Polski mój naród” — wypisy W. Łukaszko, PZWS, 1960 oraz „Mowa ojczysta” J. Lindnera, PZWS, 1960.

Dla repatriantów wydziały oświaty i kultury zorganizują w razie potrzeby kursy języka polskiego uwzględniające również naukę historii i geografii Polski. W zależności od potrzeb wydziały oświaty i kultury mogą organizować również kursy języka polskiego dla obcokrajowców.

Nauczycieli kursów dla repatriantów i kursów języka polskiego dla obcokrajowców opłaca się według stawek stosowanych dla nauczycieli uczących na kursach ogólnokształcących dla ludności polskiej na Ziemiach Odzyskanych (uchwała Nr 159 Rady Ministrów z dnia 2 maja 1959 r. Monitor Polski Nr 41).

4. Kuratoria okręgów szkolnych oraz wydziały oświaty i kultury Prez. PRN przeprowadzą analizę programów i metod pracy wybranych uniwersytetów powszechnych i kursów problemowych ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania dostępnych w środowisku pomocy naukowych, środków audiowizualnych i księgozbiorów bibliotek publicznych, społecznych i szkolnych. Wnioski z dokonanej analizy należy przekazać zainteresowanym instytucjom i organizacjom społecznym.

5. W miejscowościach, zwłaszcza wiejskich, w których nie przewidywa się w bieżącym roku szkolnym prowadzenia uniwersytetów powszechnych względnie kursów problemowych, należy organizować — w porozumieniu z Komitetem Frontu Jedności Narodu, kółkami rolniczymi, Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, zakładami pracy, organizacjami spółdzielczymi i młodzieżowymi — cykle odczytów i dyskusje na tematy interesujące dane środowisko, jako przygotowanie do systematycznej pracy w stałej placówce oświatowej. Punkty odczytowo-dyskusyjne mogą być organizowane w miejscowościach, w których zapewniona jest frekwencja co najmniej 30 osób w wieku powyżej 16 lat.

Tworzenie stałych punktów odczytowo-dyskusyjnych, w których instytucje i organizacje społeczne planują wygłoszenie przez prelegentów co najmniej 4 odczytów w ciągu roku szkolnego dla mieszkańców środowiska, wymaga również zezwolenia właściwego wydziału oświaty i kultury.

Punkt odczytowo-dyskusyjny prowadzi dokumentację, w której należy uwzględnić: nazwę instytucji lub organizacji finansującej w środowisku akcję odczytową, datę odczytu, imię i nazwisko oraz zawód wykładowcy, temat odczytu i dyskusji, liczbę obecnych na odczycie, w tym liczbę słuchaczy w wieku od 16 do 18 lat.

6. Prelegentom i wykładowcom punktów odczytowo-dyskusyjnych można wypłacać wynagrodzenie zgodnie z pismem Ministerstwa Oświaty z dnia 7 czerwca 1961 r.

(Nr K1-1243/61) według stawek przewidzianych dla pracowników za prowadzenie seminarium w uniwersytecie powszechnym.

7. Kursy czytelnicze i punkty czytelnictwa indywidualnego należy organizować przede wszystkim dla tych osób, których doksztalcenie w zakresie 7 klas przewidziane jest w planach uspołecznionych zakładów pracy na rok 1964 lub lata późniejsze. Kursy czytelnicze i punkty czytelnictwa indywidualnego kierowanego należy organizować w oparciu o wytyczne Ministerstwa Oświaty podane w piśmie z dnia 13 października 1960 r. (Nr OMD2-30/5/60). Jedną z form uatrakcyjnienia zajęć na kursach i w punktach czytelnictwa indywidualnego są konkursy czytelnicze, obejmujące m. in. pewną liczbę przeczytanych książek z wykazu lektury, oprowadzanie techniki czytania, znajomość biografii autora itp. Wydziały Oświaty i Kultury w porozumieniu z organizacjami społecznymi, bibliotekami publicznymi powinny współdziałać z nauczycielstwem w organizowaniu kursów i rozwijaniu wyżej wyszczególnionych form pracy i podjąć starania o ufundowanie odpowiednich nagród dla organizatorów i uczestników.

8. Kursy języka rosyjskiego należy organizować w oparciu o wskazania zawarte w instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 14 września 1959 r. (Nr DMD5-1376/59) w sprawie organizacji kursów języka rosyjskiego dla dorosłych oraz pismo Ministerstwa Oświaty z dnia 13 grudnia 1961 r. (Nr OD3-62/55/61) w sprawie kursów języka rosyjskiego. Na kursach języka rosyjskiego I i II stopnia należy stosować nowy program nauczania wprowadzony odrębnymi przepisami.

Kursy te należy organizować przede wszystkim dla osób, którym znajomość języka ułatwi wykonywanie pracy zawodowej. Ponadto powinny one być organizowane dla uczniów szkół dla pracujących, szkół przysposobienia rolniczego, uczestników uniwersytetów powszechnych oraz innych placówek oświatowych, których plan zajęć nie obejmuje nauki tego przedmiotu.

W miastach wojewódzkich, a także w większych miastach powiatowych — gdzie skupia się większa liczba grup kursów nauczania języków obcych dla dorosłych — wskazane jest tworzenie ośrodków kursów języków obcych lub przynajmniej ośrodków kursów języka rosyjskiego przewidzianych piśmie z dnia 13 grudnia 1961 r. (Nr OD3-62/55/61). W ośrodkach takich wykładowcom przydzielić należy większą ilość godzin.

W roku szkolnym 1962/63 należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie liczby kursów konwersacyjnych i kursów specjalistycznych.

W celu zapewnienia wykładowcom kursów języka rosyjskiego odpowiedniej pomocy instruktazowo-metodycznej, kuratoria okręgów szkolnych i wydziały oświaty i kultury nawiążą odpowiednie kontakty z kierownikami sekcji języka rosyjskiego wojewódzkich i powiatowych ośrodków metodycznych dla zorganizowania wspólnych wizytacji, konsultacji lub konferencji.

Przedstawiciele kuratoriów okręgów szkolnych powinni też współpracować z komisjami języka rosyjskiego funkcjonującymi przy zarządach wojewódzkich TPPR.

W celu zabezpieczenia dalszego rozwoju kursów języka rosyjskiego dla dorosłych, należy zabezpieczyć odpowiednie kredyty w budżecie wydziałów oświaty i kultury. Kuratoria okręgów szkolnych dołożą starań, aby rozbudzić inicjatywę społeczną w zakresie nauczania języka rosyjskiego w powiatach, w których liczba tego rodzaju kursów jest zbyt mała.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zaopatrzenie na początku roku szkolnego kursów języka rosyjskiego I stopnia w podręczniki M. Modlińskiej i S. Nikitiuka „Pierwsza książka do nauki języka rosyjskiego”. Dla kursów II stopnia ukaże się na początku roku szkolnego (październik) nowy podręcznik do nauki języka rosyjskiego autora M. Czyrki „Język rosyjski na codzień”.

9. Ze względu na rozzszerzające się kontakty międzynarodowe, szybki rozwój nauki i techniki oraz związaną z tym konieczność posługiwania się w szerokim zakresie literaturą fachową i ogólną w językach obcych, należy wszechstronnie popierać inicjatywę społeczną w dziedzinie organizowania kursów tych języków.

Należy też kontynuować wysiłki zmierzające do organizowania klubów konwersacyjnych.

Instytucje prowadzące nauczanie języków obcych powinny dbać o doskonalenie nauczycieli w zakresie metod nauczania na tych kursach i zwracać szczególną uwagę na wyrabianie przez uczących u słuchaczy umiejętności organizowania pracy samokształceniowej.

Kursy takie mogą prowadzić organizacje społeczne, których statuty przewidują prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej, oraz instytucje i rady zakładowe — po uprzednim uzyskaniu zezwolenia organów administracji szkolnej — stosownie do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 20 kwietnia 1960 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 103).

Kursy języków obcych zgodnie z powyższym zarządzeniem mogą być uruchomione dopiero po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia z kuratorium okręgu szkolnego. O wydanym zezwoleniu na otwarcie kursu języka obcego kuratoria powinny zawiadomić odpowiednie wydziały oświaty i kultury.

Wydziały Oświaty i Kultury wzmocnią nadzór pedagogiczny nad kursami języków obcych dla dorosłych i młodzieży szkolnej, szczególnie prowadzonymi w lokalach szkół.

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 20 kwietnia 1960 r. (Nr OMD 2-Oa/2/60) kursy języków obcych nie mogą być organizowane jako imprezy dochodowe. Opłaty powinno zatwierdzać kuratorium okręgu szkolnego, a ewentualne nadwyżki finansowe — po pokryciu niezbędnych kosztów administracyjnych — powinny być przeznaczone na wyposażenie szkół w pomoce naukowe do nauki języków obcych.

10. Kuratoria okręgów szkolnych zwrócą większą uwagę na doksztalcenie i doskonalenie pracowników oświatowych i nauczycieli zatrudnionych w pozaszkolnych formach oświaty dorosłych. Kierownicy, nauczyciele, wykładowcy i inni pracownicy oświatowi powinni doksztalać się w ogniskach metodycznych lub brać udział w innych formach doskonalenia pracowników oświatowych, organizowanych m. in. przez ośrodki doskonalenia kadr.

11. W związku z szybkim rozwojem techniki oraz zadaniami planu gospodarczego na lata 1961—65 należy szczególnie popierać rozwój pozaszkolnych form praktycznej i zawodowej oświaty dorosłych.

Dla zapewnienia prawidłowego rozwoju działalności prowadzonej przez organizacje społeczne, zawodowe i spółdzielcze w zakresie kursów zawodowych, kuratoria okręgów szkolnych powinny wspólnie z zarządami wojewódzkimi tych organizacji koordynować ich działalność szkoleniową uwzględniając w szczególności:

a) celowość i przydatność społeczno-ekonomiczną planowanych kursów w oparciu o analizę potrzeb szkoleniowych ludności w zakresie doksztalcenia, przygotowania do pracy zarówno produkcyjnej, jak i dla celów osobistych,

b) prawidłowe rozmieszczenie sieci kursów w miastach i na wsi,

c) zasadę właściwego podziału zadań między poszczególne organizacje, zgodnie z ich specjalizacją i celami statutowymi.

Należy starannie zorganizować prace związane z realizacją uchwały Nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Mon. Polski Nr 76, poz. 402) oraz zapewnić właściwy nadzór nad działalnością państwowych komisji egzaminacyjnych, by prace ich przebiegały zgodnie z cytowaną uchwałą i zarządzeniami wykonawczymi ministrów odpowiednich resortów.

W związku z rozwojem usług dla ludności w latach 1961—65, zgodnie z uchwałą Nr 194 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. (Mon. Polski Nr 55, poz. 262) kuratoria okręgów szkolnych zwrócą uwagę na pismo Ministerstwa Oświaty z dnia 7 kwietnia 1962 r. (Nr OD3-41/24/62) dotyczące realizacji planu szkolenia zawodowego rzemieślników i robotników kwalifikowanych.

Szczególnie istotne jest dopilnowanie zwiększenia przez zainteresowane organizacje — w razie potrzeby — planów szkolenia zawodowego, aż do pełnego pokrycia zapotrzebowania na wymienionych rzemieślników i robotników.

Ministerstwo zwraca też uwagę na potrzebę zwiększenia przez kuratoria nadzoru pedagogicznego nad szkoleniem dla potrzeb usług ze szczególnym zwróceniem uwagi na programy nauczania, które muszą być dostosowane do potrzeb usług.

Organizacje społeczne, zawodowe i spółdzielcze mogą otrzymać zezwolenie na prowadzenie tylko takich rodzajów kursów, które są zgodne z zakresem działalności określonej statutem organizacji. W uzasadnionych przypadkach zgodę na prowadzenie kursów, leżących poza zakresem określonej statutem działalności szkoleniowej danej organizacji może wydać tylko Ministerstwo Oświaty.

CZĘŚĆ E

SZKOŁY SPECJALNE

Organizację roku szkolnego 1962/63 w szkołach i zakładach specjalnych należy oprzeć na wytycznych zawartych w instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1960/61 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1960 r. Nr 3, poz. 97) i instrukcji programowej dla szkół specjalnych na rok szkolny 1961/62 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1961 r., Nr 11, poz. 140) z uwzględnieniem wytycznych niniejszej instrukcji.

I. Sieć i organizacja szkół

Przewidziane w planie 5-letnim poszerzenie opieki dydaktyczno-wychowawczej nad dziećmi niezdolnymi do pobierania nauki w normalnych szkołach podstawowych wymaga rozbudowy sieci szkół specjalnych.

Prace nad siecią szkół specjalnych powinny być poprzedzone ustaleniem liczby dzieci dotkniętych poszczególnymi upośledzeniami i schorzeniami; dane bowiem z tego zakresu będą stanowiły podstawę do ustalenia liczby, wielkości i rozmieszczenia poszczególnych rodzajów szkół specjalnych. Niezbędne jest również dokonanie w każdym powiecie i województwie oceny stanu i potrzeb w zakresie stopnia dostępności do szkół specjalnych dla dzieci dotkniętych poszczególnymi upośledzeniami i schorzeniami.

W związku z powyższym należy realizować następujące wytyczne:

1. Zabezpieczyć warunki realizacji obowiązku szkolnego dla dzieci niewidomych i głuchych; wykonanie tego zadania wymaga terminowej realizacji zaplanowanych inwestycji dla tych działów szkolnictwa specjalnego na lata 1962—65.

2. Poszerzyć zasięg kształcenia dzieci i młodzieży umysłowo upośledzonej; w związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na rozwój szkół specjalnych oraz na organizowanie klas specjalnych dla dzieci umysłowo upośledzonych przy szkołach podstawowych zgodnie z zarządzeniem Min. Oświaty z dnia 22 września 1961 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 12, poz. 159).

Liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej dla umysłowo upośledzonych powinna być nie mniejsza niż 18, a w oddziałach dla debilów moralnie zaniedbanych nie mniejsza niż 14. W przypadku, jeśli w powiecie (w mieście stanowiącym powiat) nie ma wystarczającej liczby uczniów dla otwarcia pełnej szkoły podstawowej specjalnej, można uruchamiać szkoły, które nie będą miały wszystkich klas. Szkoły te powinny być powiązane ze szkołami specjalnymi w innych powiatach (miastach), posiadających internaty.

W celu objęcia nauczaniem jak największej liczby dzieci umysłowo upośledzonych należy organizować stałe dowożenie do szkół lub klas specjalnych dzieci zamieszkałych poza obwodem szkoły. W przypadkach niemożności dowożenia dzieci umysłowo upośledzonych do szkół lub klas specjalnych zaleca się umieszczać je za zgodą rodziców i na ich koszt na stacjach, znajdujących się pod kontrolą szkół.

Absolwenci szkół podstawowych specjalnych dla umysłowo upośledzonych oraz opóźnieni w nauce uczniowie tych szkół powinni być w szerszym niż dotychczas zakresie kierowani na naukę zawodu do zakładów pracy.

3. Nowe szkoły w szpitalach można organizować i prowadzić dla tych dzieci w wieku obowiązku szkolnego, które pozostają na leczeniu w zasadzie przez okres nie krótszy niż 4 tygodnie i jeżeli liczba dzieci przebywających na leczeniu przekracza 40.

Istniejące obecnie szkoły w tych szpitalach, w których na leczeniu przebywa stale co najmniej 40 dzieci w wieku obowiązku szkolnego przez okres nie krótszy niż 4 tygodnie należy utrzymać.

W szpitalach, w których na leczeniu przebywa mniej niż 40 dzieci w wieku obowiązku szkolnego przez okres nie krótszy niż 4 tygodnie, mogą być organizowane zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w zespołach po 14 dzieci.

Utworzone w tych szpitalach zespoły uczniów należy pod względem organizacyjnym traktować jako punkty filialne najbliższej szkoły podstawowej. Podstawowe zasady prowadzenia punktów filialnych są uregulowane w części instrukcji dotyczącej szkół podstawowych normalnych.

Obowiązują nadal zalecenia instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1960/61 dotyczące organizowania zajęć w zespołach dzieci przebywających na leczeniu szpitalnym.

II. Rejestrowanie i kwalifikowanie dzieci niezdolnych do pobierania nauki w szkołach normalnych

W roku szkolnym 1962/63 należy przeprowadzić rejestrację wszystkich dzieci niezdolnych do pobierania nauki w normalnych szkołach podstawowych. Rejestracja będzie podstawą do opracowania planu rozwoju szkolnictwa

specjalnego w skali powiatu i województwa. Przepisy szczegółowe w sprawie rejestracji zostaną określone osobnym zarządzeniem.

Do czasu ukazania się nowych przepisów w sprawie zasad kwalifikowania dzieci niezdolnych do pobierania nauki w normalnych szkołach podstawowych należy się kierować dotychczas obowiązującymi przepisami, a mianowicie:

— zarządzeniem Ministra Oświaty z 23 marca 1953 r. (Nr SO4-1626/53) w sprawie selekcji dzieci niedorozwiniętych umysłowo i kwalifikowania ich do zakładów i szkół specjalnych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 56),

— zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 29 lutego 1960 r. (Nr SOD1-2539/59) w sprawie powołania okręgowych komisji selekcyjnych dla dzieci z wadami słuchu i mowy (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 4, poz. 49).

Kwalifikowania dzieci i młodzieży moralnie zaniedbanej do zakładów wychowawczych dokonują placówki prowadzące selekcję dzieci umysłowo upośledzonych.

III. Plany i programy nauczania

1. W roku szkolnym 1962/63 w szkołach podstawowych specjalnych dla niewidomych, niedowidzących i niedosłyszących, moralnie zaniedbanych, przewlekłe chorych i kalek będą obowiązywały w klasach I, II i III nowe programy nauczania wprowadzone do szkół podstawowych normalnych zgodnie z instrukcją w sprawie organizacji roku szkolnego 1962/63 w szkolnictwie podstawowym.

2. W szkołach podstawowych dla głuchych w klasach wstępnych i w klasach I—VIII; niedosłyszących w klasach wstępnych i w klasach IV—VIII; umysłowo upośledzonych w klasach I—VII; niewidomych i niedowidzących w klasach wstępnych i w klasach IV—VII; moralnie zaniedbanych i kalek w klasach IV—VII oraz w klasach dla opóźnionych w nauce, dla niewidomych i umysłowo upośledzonych w klasach V—VII; głuchych w klasach VI—VIII obowiązuje instrukcja programowa na rok szkolny 1961/62 (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1961 r. Nr 11, poz. 140).

3. Dla absolwentów szkół podstawowych w wieku od 16 lat, przebywających w zakładach wychowawczych dla moralnie zaniedbanych, mogą być organizowane dwuletnie zasadnicze szkoły zawodowe.

Szkoły te będą realizować program zasadniczych szkół zawodowych według niżej zamieszczonego planu nauczania dla następujących zawodów: malarz, posadzkarz, stolarz, tapicer, ślusarz, introligator, optyk okularowy, szlifierz szkła optycznego, galanteria ze skóry i tworzyw sztucznych, rymarz, rękawicznik, dziewiarz, tkacz, krawiectwo damskie (lekkie i ciężkie), krawiectwo męskie.

Prowadzenie nauki innych zawodów w dwuletnich zasadniczych szkołach zawodowych wymaga zgody kuratorium okręgu szkolnego.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Wiek kandydata — 16 lat. Podbudowa: 7 klas szkoły podstawowej

PLAN NAUCZANIA

Lp.	Przedmioty nauczania	Liczba godzin tygodniowo w klasie		Razem godzin
		I	II	
1	A. Praktyczna nauka zawodu			
	Warsztaty	24	24	48
2 3 4	B. Zawodowe			
	Technologia	2	2	4
	Materiałoznawstwo	2	—	2
	Rysunek zawodowy	2	2	4
	Razem B	6	4	10
5 6 7	C. Pomocnicze			
	Matematyka	3	2	5
	Fizyka	2	2	4
	Higiena	—	1	1
	Razem C	5	5	10
8 9 10	D. Ogólnokształcące			
	Język polski	3	3	6
	Wiadomości o Polsce i świecie współczesnym	—	2	2
	Wychowanie fizyczne	2	2	4
	Razem D	5	7	12
	Ogółem A + B + C + D	40	40	80

4. Instrukcja w sprawie planów i programów nauczania w szkolnictwie zawodowym specjalnym ukaże się oddzielnie.

5. W liceach ogólnokształcących specjalnych obowiązują zmiany wprowadzone do planów i programów nauczania w liceach ogólnokształcących normalnych zgodnie z instrukcją w sprawie organizacji roku szkolnego 1962/63 w liceach ogólnokształcących.

IV. Sprawy kadrowe

Nauczyciele i wychowawcy szkół specjalnych powinni być zatrudnieni zgodnie ze specjalnością uzyskaną w toku studiów w PIPS. Ścisłe przestrzeganie tej zasady jest szczególnie ważne ze względu na planową rozbudowę szkolnictwa specjalnego, polepszenie poziomu i wyników nauczania.

W związku z tym Ministerstwo zobowiązuje kuratoria okręgów szkolnych i wydziały oświaty i kultury (inspektoraty oświaty) do sprawdzenia, czy nauczyciele i wychowawcy szkół specjalnych są zatrudnieni zgodnie ze swoją specjalnością. W przypadku stwierdzenia uchybień w tym zakresie Ministerstwo poleca podjęcie kroków w celu przeniesienia tych nauczycieli i wychowawców do szkół lub zakładów specjalnych w tych działach, do których uzyskali kwalifikacje.

CZĘŚĆ F

Placówki wychowania przedszkolnego

Organizację zajęć w roku szkolnym 1962/63 w placówkach wychowania przedszkolnego należy oprzeć na instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 23 czerwca 1958 r. w sprawie organizacji przedszkoli i innych placówek wychowania przedszkolnego (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 127) ze zmianami wynikającymi: — z zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 30 maja 1960 r. w sprawie organizacji i działalności komitetów rodzicielskich w szkołach i przedszkolach (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 8, poz. 132); — z zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 28 lipca 1961 r. w sprawie liczby dzieci wymaganej do uruchomienia placówek wychowania przedszkolnego (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 123); — z uchwały Nr 63 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1962 r. w sprawie usprawnienia zarządzania przyzakładowymi urządzeniami socjalnymi (Monitor Polski Nr 27, poz. 110) i przepisów wydanych na podstawie tej uchwały; — z postanowień okólnika z 10 czerwca 1958 r. w sprawie organizacji przedszkoli przy szkołach podstawowych na wsi (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 138), okólnika z 23 czerwca 1958 r. w sprawie placówek wychowawczych dla dzieci w wieku przedszkolnym organizowanych w ramach działalności Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 139) oraz — z zaleceń zawartych w niniejszej instrukcji.

Sieć i organizacja placówek

1. Realizacja planu usług w zakresie zorganizowanej opieki wychowawczej nad dziećmi w wieku przedszkolnym wymaga rozbudowy sieci placówek wychowania przedszkolnego.

W związku z tym należy:

1) zabezpieczyć pełne wykonanie zadań przewidzianych planem usług na rok 1962 oraz przygotować warunki dla realizacji zadań planu 5-letniego w następnych latach; w szczególności należy zwrócić uwagę na terminowe oddawanie do użytku nowych budynków przedszkolnych;

2) poczynić starania o zwiększenie liczby dzieci w przedszkolach miejskich, uzyskując na ten cel dodatkowe środki, wygospodarowane przez prezydów rad narodowych i zakłady pracy — stosownie do uchwały Sejmu PRL o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1962 (Monitor Polski Nr 99, poz. 418);

3) współdziałać z zakładami pracy i koordynować ich wysiłki w zakresie budowy nowych i rozbudowy istniejących przedszkoli przyzakładowych;

4) zwiększać w ramach środków budżetowych liczbę dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego — zwłaszcza dzieci 6-letnich — przez rozwijanie placówek przedszkolnych nie wymagających nowych nakładów inwestycyjnych: ognisk przedszkolnych, przedszkoli przy szkołach podstawowych, przedszkoli prowadzonych przez organizacje społeczne; współdziałać w tym zakresie z TPD i innymi społecznymi organizacjami.

Przyjmowanie dzieci do przedszkoli

2. Sprawa kwalifikowania dzieci do przedszkoli wymaga szczególnej uwagi kierowników przedszkoli i terenowych władz szkolnych. Do kwalifikowania dzieci do przedszkoli uprawnione są wyłącznie komisje społeczne działające przy przedszkolach; decyzje ich powinny być podejmowane na podstawie wszechstronnej analizy sytuacji dziecka i jego rodziców (opiekunów).

Powierzchnia użytkowa przypadająca na jedno dziecko w przedszkolu nie powinna wynosić mniej niż 1,30 m², zaś liczba dzieci w oddziale nie powinna przekraczać 35.

Sprawy kadrowe

3. Do pracy w przedszkolu — w razie braku wychowawczyń wykwalifikowanych — mogą być angażowane również wychowawczynie nie posiadające kwalifikacji pedagogicznych. Warunkiem jednak zatrudnienia jest uprzednie przeszkolenie ich na kursie wprowadzającym.

Wychowawczynie te należy kierować do pracy w placówkach posiadających kwalifikowane, doświadczone kierowniczki i zobowiązać do uzyskania kwalifikacji w określonym terminie, nie dłuższym niż 5 lat.

Wyposażenie

4. Większą uwagę należy zwrócić na celowe i oszczędne wydawanie funduszy przeznaczonych na wyposażenie placówki. Placówki przedszkolne powinny być zaopatrywane w sprzęt i pomoce objęte zestawem wyposażenia minimalnego, który się ukaże w wydawnictwie „Podstawowe i minimalne wyposażenie przedszkoli w pomoce dydaktyczne”.

Aby uniknąć kosztów transportu i zapewnić placówkom pełną i terminową realizację ich zapotrzebowania, kuratoria okręgów szkolnych mogą organizować we własnym zakresie zaopatrzenie placówek przedszkolnych w meble, urządzenia i pomoce, wytwarzane przez przemysł terenowy i warsztaty szkolne, korzystając z zatwierdzonych przez Ministerstwo wzorów, które można znaleźć m. in. w wydawnictwach PZWS: „Pomoce do zajęć i zabaw dla przedszkoli” (1957 r.), „Wyposażenie ogródków przedszkolnych oraz placów zabaw” (1960 r.) oraz w czasopiśmie „Wychowanie w przedszkolu”.

Program

5. W roku szkolnym 1962/63 zostanie wprowadzony w życie nowy program wychowania przedszkolnego.

Aby zapewnić gruntowne poznanie i należytą realizację tego programu kuratoria okręgów szkolnych i wydziały oświaty i kultury zorganizują dla wychowawczyń przedszkoli odpowiednie szkolenie i instruktaż.

65

OBWIESZCZENIA SĄDOWE

W sądach powiatowych złożyli wnioski:

w Białej Podlaskiej

Stefaniuk Włodzimierz, zam. w Zakalinkach — o odwołanie świadectwa ukończenia 7-klasowej Szkoły Powiatowej w Konstantynowie n. Bugiem, wystawionego w 1936 r. 721/62

Witkowski Jan, zam. w Białej Podlaskiej — o odwołanie świadectwa ukończenia 6 klas Gimnazjum Męskiego Wacława Szwedowskiego w Siedlcach, wystawionego w 1927 r. 1610/62

w Białymstoku

Andrzejczuk Edward, zam. w Białymstoku, ul. Słomska 65 — o odwołanie świadectwa wystawionego w 1941 r. przez Szkołę Średnią Nr 10 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Andrzejczuk Edward ukończył 10 klas wymienionej szkoły. 2243/62

Berneki Józef, zam. w Białymstoku—Starosielcach, ul. Bucza 11 — o odwołanie dyplomu wystawionego 12 VIII 1937 r. przez Izbę Rzemieślniczą w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Bernek Józef zdał egzamin czeladniczy w zawodzie ślusarskim przed Komisją Egzaminacyjną Izby. 2286/62

Drobnich Zygfryd, zam. w Białymstoku, ul. Rzemieślnicza 28 — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1939 r. przez 7-klasową Publiczną Szkołę Powszechną Nr 7 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Drobnich Zygfryd ukończył wymienioną szkołę. **Ns. I 165/62**

2172/62

Gawędzki Izidor, zam. w Mońkach — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1941 r. przez Niepełną Średnią Szkołę Nr 13 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Gawędzki Izidor ukończył 7 klas wymienionej szkoły. **Ns. I 29/62**

1375/62

Krukowski Kazimierz, zam. w Białymstoku, ul. Warszawska 72 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 5 V 1940 r. przez Gimnazjum i Liceum Męskie Prywatnego Stowarzyszenia Szkolnego im. Wł. Stanisława Reymonta w Łodzi, ul. Piotrkowska 114 i zawierającego stwierdzenie, że Krukowski Kazimierz ukończył wymienione gimnazjum. **Ns. I 135/62**

2242/62

Matlak Maria z d. Kozłowska, zam. w Białymstoku, ul. Mickiewicza 40 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 30 V 1921 r. przez Prywatne Seminarium Nauczycielskie Żeńskie w Stryju i zawierającego stwierdzenie, że Kozłowska Maria ukończyła 3 klasy wymienionego seminarium. **Ns. I 136/62**

2245/62

Pankiewicz Zenon, zam. w Bagnówce — o odtworzenie świadectwa wystawionego 4 VI 1938 r. przez Szkołę Powszechną Nr 8 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Pankiewicz Zenon ukończył 7 klas wymienionej szkoły. **Ns. I 322/61**

81/62

Stankiewicz Irena, zam. w Białymstoku, ul. Ciepła 15 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 28 VI 1926 r. przez 7-klasową Publiczną Szkołę Powszechną Nr 4 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Stankiewicz Irena ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. I 147/62**

2287/62

Starosto Stanisława z d. Łotowska, zam. w Białymstoku, ul. Okopowa 59 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 28 VI 1927 r. przez 7-klasową Publiczną Szkołę Powszechną w Choroszczy i zawierającego stwierdzenie, że Łotowska Stanisława ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. I 154/62**

2248/62

Zwitek Leokadia, zam. w Białymstoku, ul. Antoniu-kowska 25 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 15 VI 1934 r. przez 7-klasową Publiczną Szkołę Powszechną Nr 4 w Białymstoku i zawierającego stwierdzenie, że Zwitek Leokadia ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. I 155/62**

2420/62

Zuprańska Helena z d. Tymińska, zam. w Białymstoku, ul. Zamenhofska 8 — o odtworzenie świadectwa wystawionego 24 VI 1923 r. przez Seminarium Nauczycielskie im. Zofii Wołowskiej w Warszawie, ul. Piękna 28 i zawierającego stwierdzenie, że Tymińska Helena ukończyła II kurs wymienionego seminarium. **Ns. I 126/62**

2381/62

w Bielsku-Białej

Jachnicka Wanda z d. Zarzecka, zam. w Bielsku-Białej — o odtworzenie świadectwa wystawionego 24 VI 1938 r. przez 7-klasową Szkołę Powszechną im. Kr. Władysława Jagiełły w Białej i zawierającego stwierdzenie, że Zarzecka Wanda ukończyła wymienioną szkołę. **II Ns. 352/62**

2342/62

Kliś Helena z d. Lukas, zam. w Hańcowie — o odtworzenie świadectwa wystawionego 13 VII 1944 r. przez Szkołę Powszechną w Hańcowie, pow. Bielsko i zawierającego stwierdzenie, że Lukas Helena ukończyła wymienioną szkołę. **II Ns. 234/62**

2081/62

Lenko Bolesław, zam. w Bielsku-Białej — o odtworzenie świadectwa wystawionego 27 VII 1943 r. przez Państwową Szkołę Handlową w Złoczowie i zawierającego stwierdzenie, że Lenko Bolesław ukończył wymienioną szkołę. **II Ns. 290/62**

2223/62

Lenko Bolesław, zam. w Bielsku-Białej — o odtworzenie świadectwa wystawionego 10 VI 1944 r. przez Państwową Szkołę Handlową Wyższego Stopnia z polskim językiem nauczania w Złoczowie i zawierającego stwierdzenie, że Lenko Bolesław ukończył klasę handlową Wyższego Stopnia, Oddział B wymienionej szkoły. **II Ns. 290/62**

2224/62

Maciej Józef, zam. w Czechowicach — o odtworzenie świadectwa wystawionego 21 VI 1937 r. przez 7-klasową Publiczną Szkołę Powszechną w Czechowicach i zawierającego stwierdzenie, że Maciej Józef ukończył wymienioną szkołę. **II Ns. 222/62**

2220/62

Muras Teofil, zam. w Ligocie — o odtworzenie swia-

dectwa wystawionego w 1944 r. przez Szkołę Powszechną Nr 1 w Ligocie i zawierającego stwierdzenie, że Muras Teofil ukończył wymienioną szkołę. **II Ns. 181/62**

2384/62

Skrzela Karol, zam. w Bielsku-Białej — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1939 r. przez Szkołę Powszechną III stopnia w Hańcowie i zawierającego stwierdzenie, że Skrzela Karol ukończył wymienioną szkołę. **II Ns. 1333/61**

2460/62

Waliczek Małgorzata z d. Ryszka, zam. w Jaworzu Średnim — o odtworzenie świadectwa wystawionego 28 VI 1930 r. przez 3-klasową Żeńską Szkołę Wydziałową w Bielsku i zawierającego stwierdzenie, że Ryszka Małgorzata ukończyła wymienioną szkołę. **II Ns. 247/62**

2376/62

w Brzegu

Antoniewska Barbara z d. Styczyńska, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1936 r. przez Szkołę Powszechną w Lipinach, pow. Wołomin i zawierającego stwierdzenie, że Styczyńska Barbara ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. 3/62**

1704/62

Banowicz Maria z d. Kwaśna, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1939 r. przez Szkołę Powszechną Nr 124 w Warszawie i zawierającego stwierdzenie, że Kwaśna Maria ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. 35/62**

1703/62

Bromboszcz Stanisław, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1935 r. przez 3-letnią Szkołę Zawodową Dookształcającą Handlową im. Tadeusza Płockiego w Sosnowcu i zawierającego stwierdzenie, że Bromboszcz Stanisław ukończył wymienioną szkołę. **Ns. 137/61**

1806/62

Czeczal Janina z d. Styczyńska, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1939 r. przez Szkołę Powszechną im. Kazimierza Kłódowskiej w Warszawie i zawierającego stwierdzenie, że Styczyńska Janina ukończyła wymienioną szkołę. **Ns. 2/62**

1705/62

Klimczak Marek, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1932 r. przez Państwową Szkołę Techniczną im. J. Piłsudskiego w Brześciu n. Bugiem i zawierającego stwierdzenie, że Klimczak Marek ukończył Wydział Kolejowy Mechaniczno-Elektryczny wymienionej szkoły. **Ns. 234/61**

1808/62

Malinowski Wacław, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1938 r. przez Gimnazjum Ogólnokształcące w Rohatynie, woj. Stanisławów i zawierającego stwierdzenie, że Malinowski Wacław ukończył 3 klasy wymienionego gimnazjum. **Ns. 109/61**

1804/62

Ślodowicz Roman, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1935 r. przez 3-letnią Szkołę Handlową w Łodzi i zawierającego stwierdzenie, że Ślodowicz Roman ukończył wymienioną szkołę. **Ns. 131/61**

1805/62

Szejn Zygmunt, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego 15 VI 1926 r. przez Prywatne Gimnazjum Męskie Towarzystwa Wychowawczo-Oświatowego w Warszawie i zawierającego stwierdzenie, że Szejn Zygmunt ukończył wymienione gimnazjum. **Ns. 37/62**

1702/62

Szkot Irena z d. Dobosz, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1947 r. przez Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Brzegu i zawierającego stwierdzenie, że Dobosz Irena ukończyła wymienione gimnazjum i liceum. **Ns. 222/61**

1807/62

Winogradzka Wacława z d. Wrześniowska, zam. w Brzegu — o odtworzenie świadectwa wystawionego 23 VI 1922 r. przez Państwowe Gimnazjum im. Stanisława Konarskiego w Zdobunowie i zawierającego stwierdzenie, że Wrześniowska Wacława ukończyła wymienione gimnazjum. **Ns. 4/62**

1803/62

w Bydgoszczy

Biernat Marta z d. Gackowska, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego 2 X 1920 r. przez I Polską Szkołę Handlową im. Adama Mickiewicza w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Gackowska Marta ukończyła 6-miesięczny Kurs Handlowy i zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną wymienionej szkoły. **II Ns. 224/62**

1513/62

Drenger Juliusz, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego 21 VI 1934 r. przez Żydowskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Dr. Hilfstaina w Krakowie i zawierającego stwierdzenie, że Drenger Juliusz zdał egzamin dojrzałości według programu humanistycznego w wymienionym gimnazjum. **II Ns. 338/62**

2491/62

Koralewski Piotr, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego 27 VI 1931 r. przez 6-klasową Publiczną Szkołę Powszechną w Małych Bartodziejach i zawierającego stwierdzenie, że Koralewski Piotr ukończył 7 oddział wymienionej szkoły. II Ns. 223/62 1512/62

Mrówczyński Symforian, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego 21 III 1942 r. przez 8-klasową Szkołę Powszechną Niemiecką w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Mrówczyński Symforian ukończył wymienioną szkołę. II Ns. 239/62

Rybiński Stefan, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1924 r. przez Miejską Szkołę Handlową typu szkół średnich w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Rybiński Stefan ukończył 2-letni kurs wymienionej szkoły. II Ns. 241/62 1642/62

Smolarek Urszula, zam. w Bydgoszczy — o odtworzenie świadectwa wystawionego 21 VI 1937 r. przez Publiczną Szkołę Powszechną im. St. Konarskiego w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Smolarek Urszula ukończyła 7 oddział wymienionej szkoły. II Ns. 1136/61 1761/62

w Chełmnie

Józefczyk Walenty, zam. w Chełmnie — o odtworzenie świadectwa wystawionego 2 III 1935 r. przez Państwową Komisję Egzaminów Nadzwyczajnych w Szkole Powszechnej w Kościerzynie i zawierającego stwierdzenie, że Józefczyk Walenty ukończył 7 klas wymienionej szkoły. Ns. 404/61 6098/61

Kowalski Stanisław, zam. w Chełmnie — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1920 r. przez Państwową Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego i zawierającego stwierdzenie, że Kowalski Stanisław ukończył Gimnazjum Humanistyczne w Inowrocławiu zdając egzamin dojrzałości typu humanistycznego wobec wymienionej komisji. Ns. 59/62 1395/62

w Chodzieży

Kierzkowski Franciszek, zam. w Poznaniu — o odtworzenie dyplomu wystawionego w 1927 r. przez Państwowe Seminarium Nauczycielskie w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Klonecki Kurt ukończył wymienione seminarium. Ns. 290/61 538/62

Kierzkowski Franciszek, zam. w Poznaniu — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1928 r. przez Państwową Komisję Egzaminacyjną przy Gimnazjum im. Ber-

gera w Poznaniu i zawierającego stwierdzenie, że Klonecki Kurt zdał jako ekstern egzamin dojrzałości typu matematyczno-przyrodniczego. Ns. 290/61 538/62

w Chorzowie

Czaja Janina, zam. w Chropaczowie — o odtworzenie świadectwa wystawionego w 1936 r. przez Szkołę Powszechną w Chropaczowie i zawierającego stwierdzenie, że Czaja Janina ukończyła 8 klas wymienionej szkoły. II Ns. 902/61 5608/61

Drewniak Ewa z d. Eryka Kubioka, zam. w Chorzowie — o odtworzenie świadectwa wystawionego 21 III 1941 r. przez 7-klasową Niemiecką Szkołę Powszechną im. Goeringa w Chorzowie i zawierającego stwierdzenie, że Kubioka Eryka ukończyła 7 klas wymienionej szkoły. II Ns. 160/62 1569/62

Spyra Joachim, zam. w Świętochłowicach — o odtworzenie świadectwa wystawionego 13 VII 1944 r. przez Miejską Szkołę Średnią (niemiecką) w Chorzowie i zawierającego stwierdzenie, że Spyra Joachim ukończył 5 klas wymienionej szkoły. II Ns. 1099/61 836/62

w Poznaniu

Antoniewicz Jerzy, zam. w Poznaniu, ul. Szewska 11 m. 9 — o odtworzenie świadectwa dojrzałości wystawionego 13 V 1937 r. przez Państwową Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego przy Państwowym Gimnazjum Humanistycznym w Bydgoszczy i zawierającego stwierdzenie, że Antoniewicz Jerzy zdał egzamin dojrzałości typu humanistycznego przed wymienioną komisją. II Ns. I 266/62 3376/62

w Warszawie

Organa Zofia z d. Bieńkowska, zam. w Warszawie 91, ul. Klasyków 11 — o odtworzenie dyplomu wystawionego 23 VI 1933 r. przez Miejskie Seminarium Nauczycielskie Łacińskie im. A. Szycówny w Łodzi i zawierającego stwierdzenie, że Bieńkowska Zofia zdała egzamin dyplomowy na nauczyciela szkół powszechnych. Ns. I 210/62 2832/62

Sądy wzywają wszystkie instytucje i osoby mające jakiegokolwiek wiadomości w powyższych sprawach do nadesłania na piśmie lub zgłoszenia do protokołu doniesień co do bezzasadności wniosku — w terminie jednego miesiąca od daty ukazania się ogłoszenia.

Redakcja: Ministerstwo Oświaty, Warszawa. Wydawca: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa. Kolportaż: P. U. P. i K. „Ruch”, Łódź, ul. Roosevelta 17

Ogłoszenia do Dziennika Urzędowego Min. Oświaty przyjmuje Centrala PZWS (Dział Zbytu) Warszawa, pl. Dąbrowskiego 8, tel. 6-83-88. Ogłoszenia będą umieszczane w Dzienniku Urzędowym Min. Oświaty po uprzednim wpłaceniu należności przekazem pocztowym pod adresem Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych, Warszawa, pl. Dąbrowskiego 8 lub na konto w Narodowym Banku Polskim VIII Oddz. Miejski, Warszawa 1532-6-178 lub na konto PKO nr 1-6-100240 z zaznaczeniem celu wpłaty.

Ceny ogłoszeń (drobne za tekstem): obwieszczenia sądowe 30 gr za wyraz petитowy.

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15 każdego miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty — przez: urzędy pocztowe, listonoszy oraz oddziały i delegatury „Ruch”. Można również zamówić prenumeratę, dokonując wpłaty na konto PKO Nr 7-6-579, „Ruch” w Łodzi, ul. Roosevelta 17.

Cena prenumeraty:

półrocznej zł 15,—
rocznej „ 30,—

Cena prenumeraty za granicą jest o 40% wyższa od ceny podanej wyżej. Przedpłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne — Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” w Warszawie, ul. Wilcza 46 za pośrednictwem PKO, konto nr 1-6-100024.

Pojedyncze egzemplarze można nabywać w księgarni „Domu Książki” w Warszawie, pl. Dąbrowskiego 8. Zamówienia spoza Warszawy księgarnia wysyła za zaliczeniem pocztowym.

Reklamacje dotyczące prenumeraty Dziennika Urz. Min. Ośw. należy kierować pod adresem P. U. P. i K. „Ruch”, Łódź, ul. Zwirki 17.

Cena zł 1,60

ZAKŁADY GRAF. PAŃST. ZAKŁ. WYDAWNICTW SZKOLNYCH, ŁÓDŹ

Nakł. 39936 egz. Zam. 3909/867/c Oddano do skład. 2 VI 1962 r. Zamówiono do druku 9 VI 1962 r. Papier druk. sat. kl. VII, 70 g, 61×86 cm. 2 Fabryka Papieru w Myszkowie

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

ul. Stalina 48

noś. wpr.

SIEDŁCE

Lito. Pedas.

DM